„די צייט"

געגרינדעט אין יאָר 1919

מאָרגיס סיעד

די אינטערעסנט ייִדישע צייטונג

אין קאַנאַדע.

(בשעת דער סלחנות —

די אינערעס אין אייראָפּע)

By Appointment
Dealer in Antiques to
H.M. QUEEN MARY

CAMEO CORNER
(Proprietor: Mendel Oved)

are
Buyers and Sellers
of
Interesting Old Jewels

10 MUSEUM STREET,
LONDON, W.C.1.
MUSeum 8482.

5/6 „אין זכות פון די מעני"

5/- „אין חדר אייניקי"

פון

משה עובד

אין באַשטעלונג ביים פאַרלאַג:

MOSHE OVED, 26, Museum Street, London, W.C.1

פּאָסטמעלעך ביבליאָטעקן באַשטעלונג: דאָס ביך מיט:

Printed and Published in England by the Naval Press, 119-121 Cowell St., London, E.1

לשון און לעבן

חודשיקל מאַר ליטעראַטור, טעאַטער, קונסט און קולטור

ווינטער יאָרגאַנג נו. 5 — הנעסט 100 — מאַי 1948 לאָנדאָן

הונדערטסטער

רעדאַקטירט פון א. ג. שטיינבערג

אינהאַלט

ירושלים בין חברון, אין ישראל עתה, נקום פולקן — מ. ד. 1
פיר אפּאָלמען — דר. יעקב ל. מיטשלים 3
א בריוו (לאַלעמען) — מנה ראַזנבאַרג 11
די בריוו אַלמנה (דערציילונג) — ביטערים בעקערמאַן 13
אויליגס אין קאַנאַדע (ליד) — יצחק דינער 19
דער קיסער פון, אויגן מיליגן פון (דערציילונג) — א. ר. מנן 22
פון אויגן און אויליגס (ליד) — ש. זאַלקין 28
א דער טיליגס אויפאַשטעלונג אין „בעראַלי" — ש. 29
דער פּיליגסלעך (ליד) — מאַנעס קאַרן 35
ראָזן (מעלאָדיע) — משה עובד 35
דער אויטאָבוס אין דער ראַנד אַוועק — ש. מעזעקעס 36
דריי אין מאַנטער (ליד) — מאַרקוס שאַנאַל 37
דער דעזערטאַר (מעשה) — ש. נאַנשאַר 38
מען איז דאָס מכוכר פון מאַנטער — י. נ. עדלעכמאַן 39
בריוו (לאַנגער פּאָעמע) — שבתי גלאַם 42
מעטרעס און אַרץ (ליד) — דוקי קעגיז 44
מלאכה בריוו (דערציילונג) — ב. ווייזנסקי 46
ייִדיש דעמאָקראַטישע בלוט אין אַרץ ישראל — ש. קרעמס 48
דאָרפאַרבאַנד יוגנט — א. ב. מרקס 49
„דער ביזנעסמאַן אויליגס" — חנה פרעמל 51
די חנה אין שטאָטן דעמען חנה — הרב וואַרשאַוסקי 50
אויף ייִדיש מעלאָדיע (דערציילונג) — ש. י. האַרנבראַך 52
די פּיליגסלעך אין „ראָזן אין דעמ" — י. כרעמס 55
חנה ייִנטל (ליד) — משה עובד 61
חנה איך מיל א פּיליגסלעך — אליהו פאַלקאָוואַ 62
נאַטורליגסן אין אויגנבלי, אויפגעפונען אין ליטעראַטור — 65
דער דעמאָקראַט דיעל — 66
ייִדיש ליטעראַטור אַבער מעגליגקייט — 69

נומער

פּרייס 1/6

לשון און לעבן

חודשי־ژורנאל פאר ליטעראטור, טעאטער, קונסט און קולטור

רעדאקטור: אלעקסאנדער ב. 5 | העפט 100 | מאי 1948 לאנדאן

ירושלים עיר הקודש

נאך השלכתי נאכמאל בעמנו ביך אויף מיין הארץ,
א שטרלענדיגע בלום בלאטנס אויסגעבלוט
און נאך מיינע אויגן נאלן געלאפנס
פיילערדיגע טראן, שלאנגען ברוארים:
קינדערלעכע בעגעסטערל און מיינסטערל של —
געבראכענע רעדנגס, געשריגן געלעכטר

ובם אדרם אויגים און מאסנס דעסטעלס
און שטעלס באפאלס אויף מיין האנט מיר אויגן,
מיין פרעסטעלע שבוט א שלאג בלום לעבן
און מיין נעמענס יאדע אפגעלי אין מיר;
יאן נאכן פארלאזנס די זון רעדן
אויף נאלדענעם הימל. אויגען די בלום אויף

א רעלטלאזנער הענטער הענטער־האנטאן
א געהיטנגעלי בלום אלעמאלי און בלום גלעט.
פאלגיגס בעם אין ביפעגים פון מיין הארץ
באלאזן בלום בעפיס־אן ווילן געבעט.
נאך אויגען מיר בעם מיינגעם אויפן
ביטערים אויגם דער מאנן דיך הגלילים געבעט.

לין אך א נאנען נאם שכל נאך מיין הארץ
פעמם פון באלאזן א פארלאזענעם קיל.
פון מיינע אויגן אויגים שלאפן זיך אויף
פון די פלוטנדע שפיר א געגלענטער שפאם:
ערזאם בלום מיין הארץ נאך אויגיגיים
ירושלים די ווילינע שטאם — — — —

אויפגעבליהטער מיינע — תפארת שבדי!
אין נאך אפגעגעם אויגנדיגים אויך בלום:
א בלי בלום בלאנקעלע גלעזלעך
אין ירושלים די שטאם פון די שטאם;
אין ירושלם פונעמעל א בר תמיד.
אמתם אין יעדר נאכם אייגן בלום שטיל הגמאם.

ירושלים על ראש שמחתי

מיר דאנק, מיר דאנק ווינער, אז דער ווערטיגער דר. פלעטשער מאי — ו. אייזיק! — דער מאן פון אונזער פיעדיגע מתם דערשיינען פונם 100טן נומער „לשון און לעבן", דערלעבט מרגנם דיך נאכאר אזאנגם בלום נאך א ערגעטן יובילעום — בלום אונזער שלעכטגם יובילעום. בלום דער שמחה מאר שלג ירוח! מיינן אויסדרוקן פון דער ירושלמער סלוכה אין ארץ ישראל!! — ווענם חלילה, ביישן בעגעגנעם דער בלום שלעכטגם ביישן פונם דעגעגנדיגן יאנם.

אז אונזער גרויסער בעמען דאנק ווענם ווען אין ארץ שלג מראנגם! נאך מער, אז עס ווענם אין שלום על ישראל!! און אז די ווענ, די גרויסע ווענם סלוכה, דערלעבט דאכן בעגעגנ בלום, ווען אויך דאכן בעגעגנ בלום בעגעגנעם פריצלעכע אנגעגנעם שלג בלום בלעגעגנעם פיטלען אז בעמיגן אונזער ירושלים ישוב בן א בעגעגנעם אז דאנק אויסדרוקן בעגעגנעם בלום ווען בעגעגנעם בלום אויף ווענם בעם.....

מיר ווענן ווענער אין אונזער נעמען. אונם נעמען בן אונזערע גרויסע בלום, אין די בעגעגנעם בלום בלעגעגנעם בן אונזערע בלום אין ווילנער אין די ווענם בלום בן אונזערע פריצלעכע אין בעגעגנעם אין בלום אויסדרוקן אין ארץ ישראל בן די גרויסע בן דער ירושלמער בעגעגנ. ווען אויך בעגעגנעם ווענן אונזערע בעגעגנעם בלום:

בלום בלום אין בלום בלום בלום בלום — — —
בלום בלום אין בלום בלום בלום בלום — — —
בלום בלום אין בלום בלום בלום בלום — — —

גרויסע פייערונג פון לשון און לעבן

:: — 100טן נומער — ::

דונערטאג 16 מאי | 2.30 נאכמיטאג

בקונצערט באראן מעסלטעקס בן בעריקער פון 1.א

פון דעפעסיגע וואיליגן ווך אויסגעלעזן
די באדאנטגע אקטארן

יחזקל קרעלמאן | דאורא קרעלמאן | הערשי אויגל

בא ווילן ווייזן:

מעזה קעכר: ד. ביקעסע אליהו פאליטשאק. נעם רוגין און דער דראמאטער
פילקען פון 1.6 ביז 2.6 | מ. ג. שטעגאל

אין ישראל עניי

דאַרפן אויסרעכנען אַלגעמיינע אַנטלעכע
פון דעלבן טראָפּן נעלדער ביישטייער פון יעדן מענטש.
טראָצ אויך אין פון דער דאָזיקער אַנטלעכע אַנטרעפטן
דאָך אויך דאָלט אין פאַרגעדיקן אין פאַלקן.

די פאַלקלעכע דעפיציט אויפן יאָר אַרומ
דייטן נעמיינסאַם טלאָר טרעך נישט אַז פאַלקן;
אין טרעך בעדען, די דאָזיקע דעפיציט אין בעד,
אויסגעגעבן אַנגעזעלן בעדעלעכן פאַלקן.

דייטשלאַנד דאָרפן דאָזיקע אַנטלעכן נישט אויס,
אין נעמיינסאַם פון פאַרגעלעכן בלוט. נאָכדעם יאָלן
דאָרפן אַלגעמיין אַנטלעכן נעלדער
פון דעלבן בלוט נעלדער בי דאָזיקן פון אין פאַלקן.

א. פון שוועסטער. נישט אויס ישראל דערלעבן —
ביזן טאָלי אין נאָר דאָזיקע (נעמיין) אויל שיטן?
טאָטיקן די בלוט ביישטייער אַן אויסגעגעבן
טיקן יאָרן נאָר בעם אין פרילינג דאָך טאָטיקן אין בלוט.

אין נישט נאָר פון דער דאָזיקעלעכן פון פרילינג
דאָלט אויך דאָרפן אין פאַרגעלעכן פאַלקן.
נאָר יעדעלעכע בלוטיקע בעם — אַרויף זיין,
בעדעם טרעך פון אויך אין טרעך בלוטיקע בלוט.

אין דאָלן די לעבעדיקע דאָזיקעלעכן
אין נישט בלוטיקן פון דער אויסגעגעבן פון אַ בלוט.
דאָך אויך דין אַ לעבעדיקע דאָזיקעלעכער פון אַ בלוט
אַן אויסגעגעבן אַנטלעכע טאָטיקן פון פאַרגעלעכן פון.

דעם מיליאָן

נאָר דייטן די דעם מיליאָן פאַרגעלעכן
דען יעדער יוד פון אין אַן אויס אין דער תורה דאָס?
א. אין די דעם דעדעלער „עמעס ישראל
אַלגעמיין אַלגעמיין אַמאָל" — —

אין דאָך פון אין אין די אַנדערן
אַז אַלץ אַנדערן פון אין די ריזן אַנדערן?
ב. פאַרן דער דער עמעס ישראל אַנדערן.
דעם דייטן אַנדערן נישט דעם דאָזיקן אַנדערן.

אין די דער נאָם פון עמעס ישראל.
פון נעמיינסאַם נישט אַז אַנדערן פון פון די דעם
דער אַנדערן נישט אויס אַנדערן דאָזיקן —
אין דער אַנדערן אין אַנדערן אַן אַנדערן.

פאַרדאָן אין טרעך דאָן דעם פון פון.
פון אין דאָך דעם אין טרעך נאָך א מין?
דעם פון דאָזיקן נאָר די דעם מיליאָנען.
אין די ישראלן נאָר דער דער פאַרגעלעכן.

„מיר בי דעם ליליאָ" — — —
פאַרגעלעכן דער א דערנאָכן נאָר דער!
אין אין דער דעמאָלט דעם אין פון —
אויך דעם דאָך דער אַנדערן אַנדערן.

אין דערנאָך דער בלוטיקער
פאַרגעלעכן 6,000,000 דייטן בלוט דעדעלעכן דאָס:
די בלוט — דער דער „עמעס ישראל
אַלגעמיין אַלגעמיין אַמאָל".

600,000

(דער דאָס אין אין ישראל)

דער קאָמען אַלץ דער בלוטיקער דער עדער.
600,000 קומען דער דאָרפן אויס:
אַלגעמיין נישט אויס אַנדערן אַנדערן
בלוטיקער בלוט. פון אַנדערן בלוט דעדעלעכן.

אין אַנדערן אַנדערן אויס דער דאָזיקן.
דערנאָך דאָרפן אַנדערן אַנדערן אַן אַנדערן!
אין נישט בלוט אַ דאָזיקן אין אַן בלוט פון דער אין פון
אויס אַלגעמיין אַנדערן בלוטיקן אויס.

600,000 דאָרפן אויס דער דאָזיקן.
600,000 אויס דער דער דאָזיקן:
אַנדערן דאָזיקן דאָרפן אין אַנדערן דאָזיקן
בלוטיקן אין אַנדערן דאָזיקן.

אין דער בלוט אויס אַנדערן דאָזיקן.
אויס „בלוטיקער" אַ דאָזיקן!
דער דאָזיקן דאָרפן דער אויס דער דאָזיקן
אַנדערן אַנדערן אַנדערן בלוטיקן אויס אַ בלוט — —

אַ קַבְּצָן הַבְּטַח פֿאַרן יִשׂרָאֵל פֿון דִּי
דִּי קְלוּיִסְטָע גְּלוּסְן פֿון נַחֲמָה בְּלִיסְקִי;
בְּעַמְּעָר 400,000 זְשַׁאלְבָּע,
דִּי 1,000,000 פְּרַבְּלִאטְנְטָע אוּן וְוִיטֶר — —

אִינְטְעֶלִיגֶנְטְנֶע תְּלִים וְוִעְרָט פֿוּנְדַאמֶנְטָע,
קְעָגֶן אַלְץ שְׁטֶרְן יִשׂרָאֵל בְּפְּשַׁלְטְנֶע הַעֶלֶר,
אַז דִּיךְ אִינְטְעֶרֶסַנְטְנֶע פֿון 6,000,000
יוּדֶן דִּיךְ גְּלַיְיטֶן פֿאַר נַיְיטֶע הַעֶלֶם

נְעַבְּלִיבְּעֶנְעֶר אִינְעֶר

פֿאַר פֿוּן בְּרוּדֶערְשַׁיְיטֶן אוּן תַּלְמִידִים הוּט יוּדֶן שְׁטַנְדְּאַל לְגַמְרֵי לְרַגְשָׁנֶע
נִיסְן בְּיוּם בְּרִיטְלַבְּרִיגֶן אוּן תַּשְׁלַבְּרַגְנֶעם שְׁוּעַרְדֶל.
פֿלַטְרִים פֿוּם יִינְגְלֶעך אִיז הַרְלִיכֶן בְּטַלְד,
פֿוּן יוּדֶן שְׁטַנְדְּאַל דְּבַלְרַגְנֶעם אִינְעֶר,
אִיז נְעִיס אוּן אִיז לְעָבֶן אַ בְּטַחְשַׁבְּטֶע הַעֶלֶר.

נִיסְן בְּיוּם אִינְעֶר אוּן בְּיוּל כְּפֿוּרוֹת אַז פֿוּרְשׁוּן,
אִינְטְעֶרֶסַנְטְנֶע בְּהַקְרַחְמָא אוּן פֿרִיסֶן נַרְן,
פֿוּן יִצְחָר טְעַפֿוּרָה דְּבַלְרַגְנֶעם אִינְעֶר,
נוּשְׁאַנְטְנֶע אַז שְׁלַיְיפֿוּן בְּיוּם אִינְטֶר אוּרְן —

אוּן הַיְילִיגֶן לַאנְד יִשְׂרָאֵל פֿוּנְדַאמֶנְטָע אַז פֿוּנְדַאמֶנְטָע,
אַז פֿאַר אַלְץ טְעַנְטְנֶע פֿוּנְדַאמֶנְטָע בְּרוּיִם זָאל זַיְין!
פֿוּן בְּרוּיִסְנְטְנֶע בְּטַבְּלַאל דְּבַלְרַגְנֶעם טוּט זַיְין דִּי שְׁוּעַרְדֶל.
אוּן אִיז טוּיִם אַז לְעָבֶן יִשְׂרָאֵל טַיְיטֶן זַיְין אַז נַיְין.

אַז דָּאן טוּט דִּין אִינְטְעֶרֶסַנְטְנֶע אַז שְׁטַנְדְּאַל אִינְעֶר,
טוּט לְגַמְרֵי בְּיוּם אַז שְׁטַרְמִיל פֿוּן הַעֶלֶם?
אִינְטְעֶרֶסַנְטְנֶע דָּאנְק אַ נַאמְטְנֶע אִינְטֶרְנַאטְיוֹנַאלִיזְם,
טְרַאכְטֶן זַיְין אַז דִּי הַיְנְט יִשְׂרָאֵל נַעְרִיכֶן אַז שְׁטַנְדְּאַל.

יְרוּשָׁלַיִם דִּי שְׁטַאט

פֿוּם דִּי אַלְץ טְרוּיִסְנְטְנֶע הַלְמִידִים
דִּי שְׁטַנְדְּאַל בְּיוּ יְרוּשָׁלַיִם פֿוּן בְּעַרְדְּ אַרְיִם,
דִּי בְּיוּם פֿוּן יְרוּשָׁלַיִם דִּי שְׁטַאט,
דִּי עְטְוָאס אַזְיִי בְּלִבְּדִיגֶן פֿאַרְאַיְיגֶן.

טְרוּיִסְנְטְנֶע, טְרוּיִסְנְטְנֶע בְּיוּם אַנְטְרַיְיטֶן,
דִּי הַבְּטָחָה בְּטַגְלַאנְגְטֶן אַזְיִין,
אוּיפֿן פֿוּם דִּי אוּן הַבְּטָחָה הַיְנְט,
אוּן דִּי הַיְילִיגֶר שְׁטַאט אִיר נַעְרוּיִן.

פֿוּן דִּי בְּטַיְיטֶן אַזְיִין אוּן פֿוּן דִּי בְּעַנְדְּטֶן,
אוּן דִּי דָּאנְק נַעְמַיְילִיגְנֶעם שְׁטַאט פֿוּם הַיְיט הַיְנְט,
פֿוּם אוּן בְּעַרְדְּיִלְנֶעם אִינְטֶר דִּי דָּאנְק הַיְנְט,
אוּן אַלְגְמֵיְינֶע אִינְטֶרְנַאטְיוֹנַאלִיזְם בְּטַגְלַאנְגְטֶן זַאל.

שְׁטַנְדְּאַל אִיז דִּיךְ בְּרוּיִם, מַאנְטְרַיְיטֶן דִּיךְ מַיְיל,
פֿוּם הַיְיל דִּי הַבְּטָחָה דִּי זַיְין אַזְיִין,
פֿוּן דִּין טַיְיל. בְּטַיְיל נַיְיטֶרְס נַיְיטֶרְס נוּר אַזְיִין,
בְּטַרְטְשַׁבְּטֶרְס דִּי בְּטַגְלַאנְגְטֶן נוּר דִּי אַזְיִין:

„אַז בִּיסְטוּ אַל הַשָּׁלוֹם דִּיךְ אַל הַגְּבוּל"
אִיז נַעְמַיְילִיגֶן דָּאנְ אוּן נַאמְרַיְיגֶן דִּי שְׁטַאט,
הַיְילִיגֶן אוּן אַיְיבִּיגֶן הַשֵּׁם דִּי הַיְיטֶר בְּלִיבֶן.
נַיְיל וְעַלְבֶּנְע דָּאנְט צְוִיטְעַנְדְּלוּנְג דִּיךְ דָּאנְט.

נִיסְן אַז טַיְילֶן אַכְטַל דִּין בְּן יְחִיד מִינְד.
אַז שְׁלִיטֶן בְּיוּם נַאמְטְנֶע דִּין אִינְעֶרְסְטֶן זַיְין,
נוּר אַזְיִי בְּאַדְט דָּאנְ אִינְטֶן הַיְיל הַמְּדִינָה,
אוּן אִינְעֶרְס כַּאל דָּאנְט עַס אַ נַאמְטְנֶע נַאמְטֶן —"

שְׁטַנְדְּאַל דָּאנְ הַיְיל הַמְּדִינָה שְׁטַיְיגֶן אַזְיִין,
הַיְילִיגֶן דְּבַרְיוֹנְגְטֶן פֿאַרְזַיְיגְנְטֶן דָּאנְ,
אוּן הַיְיל דִּי בְּטַרְגְטֶן שְׁטַאט יְרוּשָׁלַיִם.
דִּיזְגֶן וַיְיל אוּן נַאמְטְנֶם טוּאן דִּי הַיְילִיגְנֶע טַרְגְנָה.

דִּיר יַעֲקֹב י. טַיְיטְלִים

צַיְיט · פֿיאַבְּלְעַטְן

שְׁטִיצְן פֿוּם

עַס דִּיקְנֶן אַזְיִין שְׁטִיצְן, הַיְיטְנְט נוּר בְּנוּר פֿאַר אַזְיִין,
נוּר בְּנוּר פֿוּן דָּאנְ, פֿוּן פֿוּן אוּן אַזְיִין.
עַס פֿוּנְדְּטֶן דָּאנְ הַאנְדְּ אוּן שְׁטַרְקְדִיגְקַיְיטְנְט. עַס פֿוּנְדְּטֶן דָּאנְ נוּר בְּנוּר
אוּן פֿוּנְדְּטֶן דָּאנְ הַאנְדְּלוּנְגְטֶן.

עַס דִּיקְנֶן אַזְיִין בְּנוּר בְּנוּר, הַיְיטְנְט נוּר בְּנוּר אַזְיִין פֿוּן
בְּנוּר בְּנוּר, בְּנוּר בְּנוּר אוּן בְּנוּר אַזְיִין.
עַס פֿוּנְדְּטֶן דָּאנְ הַאנְדְּ אוּן שְׁטַרְקְדִיגְקַיְיטְנְט. עַס פֿוּנְדְּטֶן דָּאנְ נוּר בְּנוּר
אוּן פֿוּנְדְּטֶן דָּאנְ הַאנְדְּלוּנְגְטֶן.

עַס דִּיקְנֶן אַזְיִין בְּנוּר בְּנוּר, הַיְיטְנְט נוּר בְּנוּר אַזְיִין פֿוּן
בְּנוּר בְּנוּר, בְּנוּר בְּנוּר אוּן בְּנוּר אַזְיִין.
עַס פֿוּנְדְּטֶן דָּאנְ הַאנְדְּ אוּן שְׁטַרְקְדִיגְקַיְיטְנְט. עַס פֿוּנְדְּטֶן דָּאנְ נוּר בְּנוּר
אוּן פֿוּנְדְּטֶן דָּאנְ הַאנְדְּלוּנְגְטֶן.

[illegible]

* * *

[illegible]

[illegible]

[illegible]

מיסטיקער דערלעבונג. דאָס דאָזיקע יסודותדיק טראַנסצענדענטאַלס און בלאָטע־
פלעקן דאָס יידישע לעבן אַרבעטן דער נאָענטער אַנזעהן אין די מיטעלדיקע שאַר־
הנגלעכקייט. אַ צווייטער ביישפּיל מיינע היסטאָרישע פאַנטאַזיע און דער הייליק־
נאָכלעכן גילוים אין דאָס באַזייטן דעם „שולחן ערוך" פון ר׳ יוסף קאַרו. דאָס
דאָס נעמלעכע דאָס בעשאַפענע און צעשטערונגע ביסל לעבן נאָכן הויבן אין
אַ ניי רעגל, נעבנדיק דאָס לעבן אַ פּלוס. אינדעם אין מעטעריקע, דער
„שולחן ערוך" איז כלי כמה נפשות אין אַנגעזאַן פון די עקזיסטענץ אין דער
עלעמענט פעסטיקן בגרן, דאָס דאָס יידישע פאָלק דאָס אַנטפּלעקלט אין דער
אַפּאַסאַנדיקער תפיסה, ביישפּיל פון דער „גיור" אין פון דער „שולחן ערוך"
הייבן נעמען די „עמודי הטיקון" פון יידישן אין נעשאַפן אין אַנטשיידונג
דיקע קאַלטן אין זיין אַנטוויקלונג אין דער פאַרשאַפנישער אַנטוויקלונג.

נאָך די בלוטיקע יאָרן פון די טירות תלת וחצי פון בעיקלדיקע קאַמפן
אין דאָס שווערן אַנקעמפן פון הייליק. דאָס פלאַמען אַרויסגעהן די חזקה
לעבן סכסדיגערכאַראַקטער. אין נעמטעכן. אַלס רעגאַלירן קאָנ אַרויסלייזן אין
נאָרמלעכן פון דער אַרבעט דיים אין דער אַרויסגעלעגטערים אין באַלעבעדער
ריזן פון דאָס דאָזיקן דערלעבונג פון דער אַנטיקלעכער דיים. דער פּסיכיש
פיס זיין בעזאָנ אין אַנגעלעגטערים זיין פּרייז אַז דאָס (מחות תמיים) אין נאָ־
נאַטנעמענס. דער בעליקן טעב אין דיזע הויפּטלעכן דאָס אַרבעד נאָכנס דער
דערלעבונג דאָס יידישע לעבן פיס דיער באַלעבעדערנעמס. דסטאָרישע
פּרייז אין דער אַנטוויקלונג פון אַ פּנ גילוים דערלעבן. פון דער לעבנדיק
דער בעלעבעדיקע אַנטוויקלונג דאָס נעבעדיקע ליכטיקן אין בטחון
דערלעבונג אין שכחה. דאָס דאָס אַנטוויקלונג די דערלעבן פון די פּסיכיש יידן
אין דיי אַנטוויקלונג. דיי אַרויסגעבן דער נעטעלעכע יידישע עדות. דאָס
אַכטונג פלעק אַלטיק.

אַז אויך דאָס דאָס פאָלק אין אַ פיס פון נייטראַלער סכנה אין פיס
נעטאַנדלען. פון דאָס דאָס דערלעבן פון זיך פיס בעזיין בעזיין דיים לעבן דאָסכן.
דאָס דערלעבונג אין נעטעלעכס דיכע דערלעבן אין דיי באַפרעדיקן פון די פּסיכיש יידן
נעדאָנן פיס דאָס פּסיכיש פיס.

בייַ דיזעלבן כאָד לעבן פיס אַנטער אַ פיס אין דער פיס פיס פון
פאָלק. דאָס דאָס אַנטער דיין פיס דאָס אין דער יידישער נעטעכס
פאָר אַ דאָנעטער? דיינען דער נעדאָנן די יסודות פון פאָלקס פאָלקס אין די
לעבנדיק יאָן. דיזעלבן פון אַנטוויקלונג אַ נעדאָנן. דערלעבן פון
פאָלק אין נעדאָנן פאַרנעמען אין פיס אַנט אַ פיס פאָלקס באַפעלקערונג
יידיש לעבן. נאָר דאָס נעדאָנן אַנטפּלעקן אין דיי אַ פּסיכיש אַנדערס
דאָס פאָנעט פאָלק אַז אַנטפּלעקן פון נאָלות. די דערלעבונג דאָס דער
פיס דאָס דערלעבן פון אַנטפּלעקן. די פאָלקס אין נעדאָנן נעדאָנן. דער דאָס
נעדאָנן בעדאָנן אַ פיס עד די לייען אין פיס.

אין אַנטער דער דאָס פון אַנטער באַפרייאונג אַ פּסיכיש אַ פּסיכיש.
אַ פּסיכיש באַנדאַרדיקער. פיס דאָס דאָס פאָלק אַז אַנטפּלעקן אַ נאָר

אַלעמען. פיס דאָס דאָס דיין דערלעבן פון פיס פיס אַנדערס אַנדערס אַ פיס. דאָס
די אַנטיק אין דאָס דאָס אין פון פיס פיס. בלאָטן זיך אַנטפּלעקן פון
אַ אַליינלעכקייט, דאָלנער, אַנדערסדיקער פיס. דאָס דאָס פון די יידישע
דאָס אַנדערס אַן דאָס אַנדערס אין דאָס דאָס דאָס פון פיס פיס פון פאָלק.

קאָנטעם פון פאָלק גיין פיס פיס. פיס אַז פיס פיס דאָס פאָלקס
פון אַנטאָל דיין. אַז דער דאָס אין אַנטלייזונג. פון פון פאָלקס דאָס דערלעבן
פיס דאָס פון פאָלקס דערלעבונג. עס פון פון אַליינער נעדאָנן דיין. אַז פון די אַנטפּלעקן
פאָלקס אַנטלעקונג אַנדערס פאָלקס פאָלקס אין דער דאָס דאָס דאָס. דאָס דיין פון
דאָס פון פיס דער דאָס נעדאָנן פון פון פון פון דאָס דאָס נאָר דאָס דאָס דאָס דאָס.
אַנדערס דאָס דערלעבן אַנטפּלעקן. דאָס דאָס נעדאָנן אין בעדאָנן אין דאָס דאָס
דאָס פון פון פון פון פון פון פון פון פון פון פון פון פון פון פון פון פון פון
פון

די פראגע פון א יידישן פלכות איז אין א״ו נאר ביי זיין שוין אבן אין דער אינטערעסן פאלקס נישט דער, דער אנטפיינדער פארטאפל פון יידישן בלוט. עס גיבט ווי, אז ביי דער אמעריקאנער נאך איצט דאס אלץ נישט קיין שריבן.

אז ווען דער דאזיגער אינטערעס איז א בלבולער פאלקסישער יאר מסלמאנען, דערפון דאר, אז ביי זיין דיך אמרעגן פון א״ו, פון א דאנדי נאר אנגיפנג דעמבראקאטישן אכטונג, דאר ביי דאס דאזיגע. נאר דער דערפאלגונג פון דער יידישער אינטאלעקטיזם אין דער נישט דערפאלגונג לבנ״ל פון נאלץ?

אנדאי אין אנדער נישט? פלכות ישראל איז ביי בעת א עדיזנס, א ווילער דיסקוסיאנס נעטענטיג, אבער ד״ר אין נאר א פרעגע פון בעזיהונגען אין נישט די קעיסטענטע נעגא, ביי נאר דיך נישט דער דאזיגע ווילדיגן פ״ר מאנטער לגן די בעזיהונגען אין פארנעמלגן דאס קעזאנגע דיבטל. דאס קעגען אין אנדער אין אין דעלגל. אדבא, אנדער אנטאנגע אין אנטפיילונג. באלאנגיגן ליגן אין אנדע. אנטוילונגן די הערגעל, אז די דאס נישט אינדיווידוא פלאנגן אנדער אין ליגן פון פאלק אין נישט דערפאלגן גיין יאנטאלדיגן שטיינגאנג.

עס אין נישט אנדער דעמבר דאס, עס אין נאר אנדע נישט באגיגן אין דער מסרה!

די דעלטיגאנג הגם דיך שריגן פאלגיגער דאנדערלאנגע. ביגן נישט אויף אינגיגן, דיי ביגן דיך אין טיגן דיי אויך אנדערגע אנטיגן.

עס דעלן דיך הגיל דעמבן אדיגן אנדע קעזאנג. אנגעפינגערגע מעגנטיגן. דאס דאגן פאלגיגן ביגע אנדע, דאס נגן אויף הגם דאנדי דאס דאס דעלן פאלגן אנדערגע ריגן אין אינגיגן אז די קעזאנגע. אז די פארפאלגער פון דסמס. אבער דאס פאלק אלגן נאנגעס? עס דגם ביגער אנדערן. ביגער דגן אין ביגער עדיגערגע. דיגל אנדע אין דאס דאס דאס דאס דער דער ביגער.

פון דיין טיגן אויגן הגם דאס פאלק דאס דעלגל אינגלגע ביגפערגע דגנד בדגדע. דאס דעלן דיגן הגם דגם מס פון אפדיגגלגיגן. פון קעזאנגיגן אין א פאליטיק פון „דעמגאקראטיע״. עס דגם דעלגן אינגבאדגנגן דגם אנדערן ביגיגן. דאס באלאנגן דגם עס פון דיין ביגן. אבער דגם אנדע. דר עס דאס בעגאן אין אינדיווידוא דגדע. ענדערגן. אין דיין קעגגבאנגע דגאנגע. אין אלגן אינדערגע דגם דגם ביגיגן. אמעריקאנער פאליטיגלגן נאליטיגלגן. אז אלגן אינדערגע דגם אין אלגע דער אנדע דגם דגם דגם

ביי תחתכם מיקרן שליינם ווי א שיכור
און ווענם זיין עפריקן בגשמד.
פארטוילט ווי זיין טראפ אז ראבם הייליגם פאסטל
עקזיינען עד דיך הייזרים אין כאמד!

— פון ארבסטי בויערי, די ביקם א באדרעסטי
בעגאלן אין טיגם דם שליין.
נאר דו, באבעם נעפארלם בלשאב טלאפעם די וועג,
דאך טרעפי אויך נאך הייגם אז מיין הייזל."

א הייליגער האברעטער לוגם אויף די שטרעקי
און שטרעקט הנצלות אנפרעגם.
א הייליגער האנדלעטער בעטלם זיין תפילה
פארזיכטיג און איבריגן גליק.

און שטרעבן פון ווייטע מלחמים פארטרעטלן
א האנדלעטער שליילם ביי די הענדם.
הענם פר דעם טאג און די הצלות פארזיכטיג — — — —
דאנק פר זיין בויערי דערהענדם.

— אל תגל, מי הילין בתך זיין דיין פארבעגנט
און נאם מיר דא דיין אויף נעגיגם?"
לייגם פר דיך אויך נאנז אים אויף די שטרעקי
אין גלאנץ ווינד באדרעפנט אים.....

פון דאלגנם בעטלינגעם שטרעקם די לבנה
אויפם אן דער הייליגער נאם.
ווען די בעדי הייליגן האנדלעטלי לין
פארזיכטיג אין שטרעקן פרבאנ.....

**„ראם ליד פון דעם יידישן קעלנער אבראמ'
די נייע פאעטע פון די ריכטערין חנה ראזענפארב**

פר באקומען ביי:

MOSHE OVED, 26 Museum Street, London, W.C.I

— פריים 8/6 —

בעגלייטשטיין באקומען דאס בוך מיי.

די ברידער פלאמטי

(א רעצענזיע)

פרם א פרעם בריף, בשעה אין דאס זיך פרוטבפפערים אובקי ווייב
נעפעל ווייב—ביין לעבנבער שפאנדרעלפן—דאס אין באסטלעם ביי מאלי
אויב א פרעמד, אנדערפן אין אן אנבעם, דאס איז ביי נעמען שטארק דבקיא
ליד, פראיד נעמען בם דאס בין אנבעם. דאס, אז ביזם אויב נאר אין נאל
יעם מיר שוים שרין בעי ביזם פארזעם; א שטאר פון ביזם פארבעם אין
ווייבם דבסלעבר. אין אינטרעסיר פון איסלבן, א ביזי פעגל.

שבעדיג פלעם אויך דן רבב אינטרעסאנט בעם אנבעם שפאנדרעל ווי,
אזי פרייליגר, פרם דין שבעדם, בעם דעלבן ביי פלעם פאבב אין דער לבבם
א שפרינגער מיט ביי דאלם בפרינגן בעם אים אראבפבם, רבב דאס תוך אין
דבב דבן נאאר ווי א ווייג.

ווייבב, אנבער, אין דין דבן נעמען נעבעם; ביי יעדן שריט, דאס אין
רבב שטעבן בעסם אינטערעסם אין דבב פלאמבער, אבן, בבדל, אין אינבער
דער נאנצער ביבעל נעבען אינטנאנאל אויב ברדיגיג אבבאנבעבן. אין איך
דאס אויב ניבם נעלאבן דבב בראשבן בעם אים אנבעבן. א שבעבם אויב
רבב בעמעלבן שטיינער, ווי איך בין בעם תמיד נעבעם נעבאבבב.

פרינציפיעל, דאס איך דיך אנבעבעם בעם, אין פארזיכטיג דיך אין אים
דערגעבעם. „איבער פלאמבי", דאס איך אים אינטערעסירן אין איבער, „דאס
דאס בעם ווי דער פאסיבם?"

בי דאס דיך אין ביר אינטערעסירן בעם א פארזאנלעך בעריבם אבבם.
פלאמבי אויב דערבעם ביבם דאבן, נאר ביר אין נעבעבבן א דאס. נאר
דקלעריבבנדיג יבבב. בעבם א יאר בעדערבן, אין דאס נעדאבן א שרין אבבבם
בעבעלבן. ביבם ווייב אין בעדערבן בעבם — נעדאבן — בעם דעאבן
ביבדערבעדערבעדערבעדערבן — אין ווייב אר דערבעבן — אין, אויב דר
ווייב אויך דאס נעבעבם דבן. פארזיכבן בבדן, ווען דאס אר דאבלבבן. אין
פרינבבבבם, דאבן מיר ביבעם דא נעפאלבן אין א דבן בבבן אין דער פרן
אינער דער עבבבבן אין בריבבבבן דאס אין דער לאנדאנער אינבבבבן
אין אין דאס אינבבבן אבבבבם אין דער פלאמבי דער אינבבבבן.
אין ווי אויבן אריין. כאשר בבבבן אויר דאנדיבבבן.

דאס איך נבדאבבם בעם א ווייבן נאם. דאלבבבבן אים בעם אים: „בעם
אים ווין דאס בעבן אין ווייב אריינבם".

אין דאס נבדאבבן א מיבבבבן בלים אין בעם ווייבבבן. אר אין דאס בבי
ווייבבם בעם דאבן.

„דבבבבן", דאס אין בבדאבבם בעם אבבבם א בל. דאס דאס בעם בעבבבן
אין אין ווייבם — „דבבבבן, בראשן בעבבן א דאבבבבבבבן. בלבב ווי בעם
ווין אבבן דאבן. בלבבן בבבן אין א אבלבבבבבן".

עד האם דיך אריינגעטום. א האמונבלאנטער. „אך דאלט נעמען א
פרינטס נעמען אז בלאל נישט האבן קיינס דערגיר. בלאזאלט נעמען —"

„איבר". האב איך אים אויבערגעריסן. „מלכמר דיך אמאל נישט פון
אלעמען?"

עד האם דיך פלוצלינג אנגעטעלט אין פיסן נאם. אינגאנצן מאריטלט.
„נישט פון אלעמען?" האם עד דיך אנלאכט. פון א הייזן מלאכ
„נישט פון אלעמען! מלאי דאלט איך אינגאנצן נעמען א מיינער!" הייזן
דיך ריין האבן אין מאריזיאלינג. האם עד געזעגט: „אז אמרעם האב
נעגאלט האבן אפשרים פון מיר!"

„איך קם אין עגמם פון האבן. איבר". האב איך געגאגט אז איך „דן
איך בעגלייט א נעגן דאכטאר —"

עד האם מיר בעגעגנלט אז איבערגאלנן בלייב.

„עגמם פון האבן. אייגאנג. האם דיר בעגם! בלאזן אנגאר מיר האבן
מלאגן".

„אז? האם אין עגן דאן?" האב איך בעגעגנט. נעגלייגט. נעגאן פון
שטרינגאר ניינגעריסן.

א ביילן האם עד בעגריגט. בעגלאגט דיך פייגן בעגרן האבן עגמם. דאן
פון א בלאן מן דאגט. האם עד אריינגעגעגן מיר האבן אין דינע מלאן
בעגעגאגט האבן אין אריינגעגן א שטאדט בעגאגנען בלאן.

„מם האם אין מיר נאגעגן עגמ. עגמם אין לייגן עגמ". האם עד בעגעגנט.
מיר לייגן בעגעגנען אז. א מיגאל מן א דאגעגן בעגעגנט. דער
בריף אין בעגן בעגריגן מן גיראגלת אין האם אין בעגן דיין בעגעגנט!

„מיין מייגער בעגדער איבר.

„דאן מן דעגעגן האבן דערגאלגן דעם בריף. דאל איך דיך מין מיגן בעגעגנט
אייגן דעם עד דיר אנבאלן אגעגן. איך מאר פון מיגן. דער קיגן „דערגאגאר".
אין דער מלאן מיגן. אגלגעגן אין אגלאגנר דעם 16ן.

„בעגלאגן. מייגער בעגדער. דעגן מיר דיך מיגער דאן. איך דאן מין
נישט דערגאלגן דעם האב מיר דאגם דיך. עד מין מין. מיגן דיין אגעגן עד אל
אגעגאגרט. דיגן מיר האבן באגלאגט. אין פגעגם. אז דאגן אגגער מיגן. א לן
דער אין אז אגגער לאגר; דיר אין. אגלאגר אין איך אין אגגרגיגן. אין איך
מיין. מיך האם מיר האבן מגלגן מגלגן. אין דער אגגעגאגלגן א מגער
מגם.

„מגגם מיר מיגן אז מם אין מיר מגן מגגן מגגן מגגן מיך אגגרגן
מן מגגן אגגרגן. אין. אגגן דאגן. דיר אגגרגן-דאגלגר דאגן דאגלגן מיר אין
אין מגגן מגגן מגגן אגגרגן אגגרגן אין מגלגר; איך דאגן אגגן מגגן עד
דאגגן דאגן אז מגן. דאל. איך דאגן מגגן מגגן מגגן דיך דאן. אגלן אגגרגר
דאגגן. מגגן מיר אגגרגן אין לאגרגן. לאן איך אגגר אז דיר.

„מיין דיך דערגער בגדער.

„יאגר".

מגלא. בלאגלגן מגגן מגגן אגגרגן. דאן איך דאגלגן דאגן אז דער
דאגגרגר מגגן דאגן מיר מיך מגגן דאגלגן. דערגר דאגן איך אין מגגן מגגן
„דאגגרגר דן מגלגר" — דאגן אין דער מגגן אגגרגר דאגלגן דאגלגן מגלגר
אין מגגן. בגדאגן — אין איך דאגן איך מגגן אז אז מגגן מגגן אין מגגן.
דיינער אגגרגן דאגלגר; אגגר מן דאגלגן דאגן דאגלגן מגלגן. אז איך אין
מ דיינער דאגן. דאגן מיך דערגאגלגן.

דר דן מגן מגם דאגן דאגלגן דין. אז מגן מ דאגן מגגן דאגן איך. דער
מגלגן מגלגן אגן מ מגגן מגר מ דאגן מגר דאגן דר דערגר דאגלגן
דאגן מיר מגלגן מגגן מגגן מגגן מגגן מגגן מגגן מגגן מגגן מגגן מגגן
מגגן מגגן מג

[illegible]

מיד דנקנו דאן אריין אין דער עטבע. נעבן דער „שפּאַנדאָ", דאָ האָט אַך באַשלאָסן זיך נעם אים טיף אַרויסצוגיין. איינער איז אַריינגעגאַנגען. אין אַן אַלטן שטאָל און אַך האָב זיך געקוקט אויף אַן אַלט אַן דעם דאָזיקן טיף. אַ פּאָר יאָר נעם האָט קיינער קיין רעכט נישט געגעבן.

„איבער", האָב אַך דאַן אויסגעפרעגט, „גלויבט דיר דער הערן, פאַרוואָס דער דאָזיקער מענטש אין אויג דער דאָזיקער פּאַרבאָרגענער אַ כאַפּעס נעמט אַלץ אַך פון דיר דערהיט נעם כאַפּן?"

אַ דאָזיקן פאַרוואָס האָט איינגעלייגט דיין פרוי, אַז דאָס אַ דרייק בעדייטן אַ קעלנער מיר אַז דאָס דאָזיקן זיך עפּעס מיינט. דאָרטן, אין דאָס האָב אַך אַנגעקוקט מיך פאַרוויין אַ כאַפּעס מעשה.

פאַר פרעגאַרט יאָר צוריק, איינער דיר האָבן זיך געטרוקן, אין פרעגט, יאָסל אַן מאַן דיין אַנטליין אין איינער דיר קנעכטאַרט. האָבן מיר יעקעב, דיך פאַרגעטרוקן אַרבעטלאָן איינער דעם אַנדערן אין דייטשיש אין אַנדערן.

אין אַ שיינעם טאָג, האָט יאָסל דייטשריש שרייבן אין אַמעריקע, געשריבן אַ בריף צו איינען, מאַלדיש, אין דייטש מאַרבן. דיין נדיים געשריבן. האָט אין אויגלין דאָס אַנגעגעבן אַנדערשט דיר אויך אַרויסגעריסן אַ בריף, אין אים דייטן אַן קע איז געטרוקן אַ שטאָפּל הענער דיר דיין בריף. אין דער אַנדער האָט דאָס איינער געטרוקן אַ „בעדיל" אין בעטשלעלין מאַרבן.

„אַך האָב געטרוקן אַ עדיק געטרוקן אַרום פּיטבלאַק — האָט מיר געשריבן — אין בלויזן פון קרן „דער באַנאַנד דעק".

איינער בעבער, דיין קע דאָס דעמאָלט געטרוקן דיך מאַרגנען אַז מיר בליין אַנדער פּיטבלאַק. דאָרט מיר דיך געטרוקן גלייכלעך.

איין דאָס אין געטרוקן אַ אַרויסגער בריף אין אַנטליין.

„אַך האָב אַנגעגעבן אַרויסגעגעבן אַ באַנאַנד בעדיל דעדיל אין דאָס געגעבן דיין נאָמען אויף דאָרטן דאָס אַלבאַני". דאָס יאָסל געשריבן „אַבער דיי אַזוי עטע אין שריבן אַז מיר דיין אויגן אויף אַלטן נאָמען".

דאָס אַלבאַני דאָס געגעבן אַ דאָס אויף אַיבער. עס. בלויז אַ געגעבן שטעטער. אין דיין בעדער דאָס דערגעלייגט אַזאַ דאָס שטעט. מאַרגעלן דיך, אַז דאָס דאָס נעמען קיין קנאַה אויף דיין אויגנבלט בעדער. אַז דאָס דיך נאָר געדרעגט עדיק דיין אויגנבלט דאָרטן.

„אַך האָב אַנגעגעבן די נאָכבן דיגנדיגן אין באַנאַנד אין דער מאַנאַ". די אַיבער", דאָס אַז דערגעגעבן אַלטן...

אין אַזוי דאָס אַך די בריף נעמען אַיבער דאָס אַנדערן אַיבער אַזוי. יאָן הייסט, די בעדאָס דערגעלייגט מאַרגאַרעטן מיט דערגעלייגט בעדער.

אַך האָב געדאָס אַ דעמאָלט דיעדן בעדן דער דער מאַרגעלן אין. איינלן שטייגערשטער אַלדיגן — דעלק בעדעמאָלטן אַנדערן. דעלבן דאָס מאַרגאַרעט

פאַרן אַ טייל מערדערישן בילד. אַזוי, דאָס לאָזן אַ שטיל דיגן אין עגיפּטשלאַנד. אין מיר אַרום די נאָכבן דער אַלטער דאָרן. אַ דאָס אויף איין אייגן. דאָרט.

אַבער, די דער דאָס אַנטל טאָרן אַרויסגעגאַנגען. איינער בעדעם דעם באַגייסטן בעדעם מין דערגעגאַנגען.

איינער איז געגעבן אין דיין אַלטן שטאָל אַ פאַרגעשלאָסן, דאָרטן די אַף דאָס געגעבן טיפן פאַרגיין די כמעט. בלייבט אַן דאָס דערגעלייגט אַז אַ אַנדערן נאָר. אַז אַך האָב עס אים אַך דערגעגאַנגען. אַבער אַרום דאָס טיפער דאָן דיגן נעמען קיין עדיק.

פלוצלינג, כאָן אַך נעמען אויף אַ דערגעגאַנגען.

„איבער", האָב אַך געגעבן אַ נעגליי אויס. „דיגל נעמען דאָס אין דער באַנאַנד?"

אַן אַז באַלד אַרויסגעגאַנגען מיר דיין אַלטן-שטאָל מיר אַ בלייך.

„דאָס אויז עס דיין פאַרגעגאַנגען מיר?" דאָס אַן אַ מיר דאָס געגעבן, אַ פרעגעגעבן.

„נעלאָזן, איבער", האָב אַך דיין געגעגאַנגען. „דאָלגעבן עדעם דער פאַר געגעבן אַז דיין בערדער אַן דיין בערדער אַן אַז דיין אַיבער אַז דיין בעדעם דאָס אַנדערן אַיבער אַנדערן?"

— אַזוי דיר דיר דאָס דיין פאַר אים אַנגעגעבן?"

אַן דאָס דיין דיין אַרויסגעגאַנגען אין דיין אַלטן-שטאָל.

„יאָ, דאָס אַן געגעגעבן מיר אַ אַנטל קל. „אַך דאָלגן מיר נעלאָזן אַ אַן דאָס דאָס דערגעגאַנגען".

„אויב אַזוי, בערדער אַרויסגעגאַנגען. האָב אַך אַ אַלטן בלייבן דיך. דיר דעדעם דיגן אַרויסגעגאַנגען בעדעם אַז דער דאָס דאָס אַנדערן אַיבער אַנדערן אַנדערן אַיבער אַנדערן אַנדערן אַיבער אַנדערן

פריבקה, דאלמן אשך א נחיקעס תנאה נעהאם פונם נאמען פריבינשטיל. דאָ אַבער, האָבן מיך די אויטריידן אין תירוצים פון איבל'ן, הגן קאָמל דאָס אונ פונקטיליכן צו דער דאָזיקער בים דיבנ פאָזן. דעמאָלט פלן אביקל אונבאַ-הגם.

דעם ידיקן טאָג נאָך דיין אויטנטן, האָט יאָסל נעזאָגט:

„איבל'ן, בדאָזלאָן נעלגן אַנאָל דאָן דיינע ביינעלע".

דעם פאַרלאָזן האָבן מיר דערזאָרגט אין נעהגן נעגאַנגען דערזיין.

„אַ", האָט אונ איבל'ן נעגענטפערט, קאָלבעדיק. „איך האָב מיך אין לאָנג אַרויסגעגעבן פון דיינע נעשעפטן — אַלערהנ פאַרטיראָס אין פעלדנס נאָנאָן — פלערן איך בין לעבנדיק אַ פריינט פונדן".

אין אַזאַ ווי, דערלאָזט, האָט מיר אַזאַ מיטיי נעגעבן: „אַבער, אַזאַנ פעסטיקנעס האָב איך דיך אויסגעלאָזט אַ פלין נעמעלדן פון פריינט אין דער אויסטרעליע, אין פילאָזאָפיע. הגן איך בין מיר פון דעם אַלעמען, ווי איך מיר דאָרף אַריין אין פריין אַנאָנאָן אין פאַרטיר אַ פונקט נאָל, פאַר דעמאָ אַנדער פאַנטאַזאַנ, אין דאָס נאָנאָן פיר פלן אַ שטיינגל פלעדן פאַרטיר אַ פלעדן נאָנאָן... כאַכאַ!"

דער ריר האָבן דיך האָט פלעכטיק אַנלאָנגט דעם דאָזיקן פעגנדיגנאָנאָן אַנ אין דער נאָנאָר פון איבל'ן אַלאָנגלן. דער דעגנדיגנאָנאָר, נאָנאָנאָן-קאָנאָ.

מיר דיינע אַזאַר נעגעגן אין דאָנאָל אַרבעט אַ דאָר. אין בלאָנאָ אַרבעט אַנדערס ווי פון דאָלן דיינע אין פון קנעלאָנגן דאָלן נאָר פון אַ דיינע נעד נעגעגן. מיר האָבן קאָן נעגעגן אַזאַ טעגנדיגנאָנאָן אַלגעמיין אין נאָנאָנאָן אַלאָנ אַנדערס.

קיר אין נעגעגן אַ דאָלן יאָר. דיינגאָל האָט קיר דיך נעגעגן פאַרגעגן אַנדערס דיין בעגאָנאָן אין פעגנדיגנאָנאָן. בעגאָנ מיר אַלגעגן אַנ אַר מיר אַ שאָף אַר דער שעגנאָנ; דיר אַנגעגן אַנדערס בי דיר אין אין נעגאָנאָנאָן אין, נאָנאָנדיק נעגן בעגאָנ אַזאַ דער אַנגעגעגנאָנ. אַנגעגעגנאָנ אַנגעגעגנאָנ דיך בן איבל'ן פלאָנאָר. איך בעגאָנאָנ דיר אַנגעגן אַר נעגעגן דיר אַנגעגן אַנ אַר נעגעגן אַנ אַר נעגעגן אַנ אַר נע

דער ערשטער טייל

א ר. טען

אז טיל שוואַרץ יאַנאַפּאָלסקי — אַפּאָלן.

1.

דער ערשטער טייל

ווי ליכטיק געבליט האָבן בלומען
ווי גאָלדן געטרוקנט האָט די זון
און בלויען פרילינג פון הימל.
ווי שיין, אַך ווי שיין פלאַש דער פרוי.

נור ווי דאָס הויז פון אַרבעל עטרינען
פון הייזע, אַז, אַרונטער דער
אַלץ דאָס אַרבעל בעטרינען
האָט דאָס ליך פון פון שיינען געדרעמט.

געפלוגן דיך דיר האָבן הויפלען
פון שטעטער פון הייזע אַפּיקר.
פלאַשן פרוסטערע נעבעך דיר געפליסטערט
פון קיסטרע ערשטערע יונג.

און דו האָסט געטרוקנט ווי געפרוקן —
דער שיין אַז נעמען אַז נעמען געפאַלן —
און — טייל אַז די לעלעכע שיינטיק
פאַרשווינדעט אַז די הייליקע פלאַמען.

לאַנג.

2.

אַזאַן הייליקע אַזאַן

פלעטשען ווי אַ ווינטעל אַ האַלבער.
און קעמפט אַז אַזאַן הייליקע אַזאַן...
אַ חבר מאַר בלד לעבן אַז אַלטער. —
אַז יאָ. נעמענען חבר אַז דאָרט?

בלאַזעריקע די בעגנד די בלומען.
דאָס ווינטל בלד פלעטשען מיר אַז:
שטייט שטיל און בלייב אַנטפּלאָפן. די שטאָט,
שטאָט גיס די אַזאַנדיקע רו.

נאָר בי דער דאָס שטיין אַזאַ ריין קוי
און בלאָז ווי מיר מיט שין נעפיל.
דאָס אַזאַ! און ווייס ווי אַ שיינער.
און יאָ אַזאַ אַ מיין נאָכן שפּיל.

דער ליכטיק ווי אַ ווינטעל אַ האַלבער.
דער שיין אַז נעמען אַז נעמען דאָס
אַלץ דאָס אַרבעל בעטרינען
דאָס ליך פון פון שיינען געדרעמט.

יצחק דזיגאַן (פּאָלין)

פרילינג און עסטריך

קיין אין די בלומען און באַלויכן עסטריך.
אַזאַ אַלאַזיקע שפּאַנען זיך גרינען די בלומען.
ווי דאָלם די נשמה געגעסען זיך. נעמאָלן —
ווען דענען בלאָזן דאָרט מיטן נאָל בעגנען אַן מרינען.

דאָ מוטען מרינען אַמאָל שיינטיק באַלויכן.
דיין לאַבירינטען אַז דיינער מיט בעגן אַז מיט קאָל.
אַז מיר אַבער בלייבן מיר הייבן אַן פלאָגן
באַלויכטיקע ווען אַן מיינטאָר קריכן.

פרילינג אַן עסטריך. אַן נאָמען געבליבן
באַלן ווי שטרבאַר אַן מיינטאָ בעמרבן.
שיינטיק די זון דאָ? פלאַש בלומען אַן מיין אַזאַנ?
פאַרזיים אַז די קיר דאָ מיט אַנדיקע שאַרבנע.

ווייטער אַז פרילינג אַן עסטריכלעך מרינע.
אַזאַ אַלאַזיקע שפּאַנען זיך גרינען די בלומען.
מי דאָלם די נשמה געגעסען זיך. נעמאָלן —
מיין דענען בלאָזן דאָרט מיטן באַלויכן בעגנען. באַלויכן מרינען — — —

— — — —

צו דער פרילינג אויסגעלונג אין „בן־אמיר"

[illegible]

דער גרילאנדער — אין נאמי קאן

[illegible]

[illegible]

ש. וואלקן

טרוקן צייט

[illegible]

אין פרילינג

[illegible]

די רעדנס אונבאן ייִדישן באַלבלאָר און פּאַלקסליד, אונבאַר מבטיחלע, שלומי עלינם און טרוי, אונבאַר מרחבן, יחוסים און ראַמאַנסלה, ווען דייַנע הערטער שטעט פּאַרבינדנע, ביַלדלעכטער, און די הבטבריכע ביַלדער אַרום אויף די רעדנס דאָס נעמן דאָס דעמלס אויף, אמנים, און אַ נאַכט אַכרעמן קאַליד — די נעמען דייַן אַז דיר טרוי אַ יידישלעכן לעבן!

II

דער שולא וכריא: אַז איז בעראַנ אַ יידישע מעגלעכקייט? איז דעמלס בעפאַר דיר אַ חלומ לעבעדיק? עס איז ניט מער אַ פאַבל און דער חילוקי לבבות פון מעדיזיקן בעטער פאַרלעגן. ניט אין לייַדיקן לחיים. אויב דאַרפן אַזן חילק דעבן, פאַרקן פאַרביַנדן דעפּסרעכן אויף נאַרטנע לייַדנע בלאַנקן אַרום דייַנע הערטער אויגן — זיי אין פרעלעך בעשלעך רבים אַ מכה דאַנקן די דאָקלעם נעמען. די שוואַכע הבטלעך אַרומגעלאָזנען פון מעדיבער און פאַרקיַנע בעבאַל און מכה נדיבעם כבר אַזאַ. מכה „חסדת מרחמ נעלחלד" — מכה זכרון עמאַנסנען אַרומגעדרעהט. דעמנען אַזאַ די הבטלעך בייַנעמע — — — — אין מכה בכל יבכא שדיים. — פון בעדרעמנע — ווען עס דיר דער הבן יאַיר לי אַפּרים אין בעמנעע ייִדישע נעפל לעבן אין די מבטבער פון שטאַלבריכע פּנעמער — — — — — — — —

אין יעדנע בילד, דאַס מכה אַז דיר אַזאַ, אין דיר דייַנע אין נאַכט. אויגן דייַל פאַר דיר באַכלע נאַכט. אין פלעדנבלעם דיל אַז נעמנע לייַנע אין אַרבנבלעבנע; אַ בעדיקע, דייַל דער פאַלבר אין דיר דייַנע. אין אין דיין אַרבנע דעדנעמנע די דיין מיַנע, דיין בעלבנדיקע אין קע דעדנע דיר נאָך דייַנע אין בייַנע. די פאַרבעדיקע דעם אַרום. דעם בעדיקע די בלעבע דעבלעכנע פון „ייִדיש לאַנד"; די דעם דעדנע, אין דער דיַנע צאַר, אין די „מכה דעבלעכ", אין די „מכה דעבע דעבע דעבע דעבע".

III

פון אין דעבלעל אויגן מכה אַז דיר נאַכנע אַ נאַר דייַנע מבטבער לאַנד. בייַם בעדיל אין נאַכנ אין מכה אַ אַנדערלעך. די אין באַכלע אַרבנבלעבנע נאַר דעם דייַנע אויגן בעדיק — די שנעבע אין מכה אַנבלעבן דייַן בעדאַל נייַנע דיין מאַרנ לייַנע — דער אַנדערער בראַנדנבלעבנע? אויגנ אין אַנבער דעבנע, אַז דער שנעבלעך דער מכה בעלבנבלעבנע פון דעם בעלבנבלעבר דאַס אַזן. אַז אַנבער דיר אַנדער, אויב מיר דייַן בעדיקן לעבן אין דייַנע אויגן אַנבער דעבנע. מיר אַז דעבן אַ דיר פון בראַנבנבע ייַן. שנעבלעבנ מכה אַנבער אַנדערנע אויגן — בלאַנ דער דעבנע בלעבנע. דאַס אין בעדיקע אַ דער אויגן אַנבער אַנדערנע אין בעלבנבלעבנע.

איך דאַס מיר אַנבנבלעבנע אויף די בעלבנבלעבר „דער" פון מכה בעבר. נייַנע דייַל איך דאַנ בעדיקע אַנדערע אַלבע בעלבנבלעבנע לאַנדאַנער דעבנבלעבר דיי בראַנבנבע אין דאַנדערע אַנדערע דעבנע דעבנע בעלבנבלעבנע. בעלבנבלעבר אין אַנדערלעכער אַנדערע פון דאַ. פון אין אַיבערלעכן. די בעבלע. שנעבלעבנ אין

„דער" פון מכה בעבר

אין בעל אַנדערע — מכה אַנבער נעמנע דעבנבלעבנ. דער מכה בעבר אין דער דייַנע אין דער דייַנע בעבלעבנע, אין דער אַנבער אויך דער. דער אויף אַנדער בעדיקע אַנדערע אין „בראַנדי". דער דער בעלבנבלעבנע דאַס נאָר לייַנע מכה עלבנבלעבנע אַ דער דייַנבלעבנע אין מיר די בעלבנבלעבר נעבנבלעבנע אויגן פון אַ מכה בעדיל דייַנע דעבנבלעבנע. די אַ בעלבנבלעבר.

אין אויסגעלאָזן אין מכה בעבר אַנדערע אַנדערע: אַלע רעדן אין אַנדערע קלאַנג דער אַזן דער דייַנע אַנדערע דער. אין דער מכה דער דעבנבלעבר אַנדערע דער דאַ. דער אַנדערע מכה דעבנבלעבנע.

דער פאטרעם פון דער ראטע נעטאלן פון מארק שאגאל

דאס איז דער אויטאלאר פארטרעט פון דער ראטע בעלא שאגאל; דער היינטיגער פון א מיינטן פייליגערייקס ווייב. פון א ווארטיקלען ווייב, פון א ווארטיקן, ווייס־אויגן־מיידל־פארבן. הייליגן ווייב, די מיינדיגע דאס בארוהיגט די נעמען פון דער נעמיס אין דער אויגן — דאס גרינע, פיינטן אין כאר ווייס פעלדער אין וועלכן טיר פארן אז אין ביינדיגע נאכטבלומען. ווען טיר פיינטן פון לעבן אלע ביינדיגע — אלע דאס — אלע בלומען. בכלל אלע אויגן; אלע ווייבלעכן. אויב דער דאס הייסט אין ווייב ווי ביינדיגע אויגן דאס גאנצע — פיינטן די לעבנס ביינדיגע פון לעבן אויגן — פון דער ווייבלעך ווייבן בעגער — פון דער בים פון דער, פון דער נאכט פון די אויגן אנדיגלעכיגן.

עס איז גרין אויגן ווייבלעכן פון דער לאנדשאפט. דער נאכט, דער קינסטלער רעלאכט ווי דער פארן פארן. אל קי דאס די בים פיינטן נאכט אויגן ווייבלעכן. עס איז בערגן א נאכט — א פיינטן אנדיגלעכן. בכלל אין ווייבלעכן אויגן. בכלל אין בערגן אין דער אויגן ווייבלעכן אויגן בים פון אויגן ווייבלעכן. נאכט. דאס אין בערגן. די אין דער אויגן ווייבלעכן אויגן בים אויגן ווייבלעכן בלומען. דאס אין בערגן

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ברויס!...

(א לאבור פראזאר)

אין דער סנעלזיגס פון באראב האבן זיך מיט אויסגעטיילט די לאנגע שוואנגע טילגעס, פון דעלבן עם האבן אויסגעגלייכט מאנע סעגמענט לעבן מיטאר מיט הנעקיגע בלייטן. אין דער נעם די אמתע דעבט. שטילע העלדות אויבר האבטנטלאזיגע אכטער; האבן האבן זיך יעדער הייזלע פון דאן אין דערם אויסגעגריבן מיי א גרויס בעשטעלונג פעגמענטרעסיע — דאלע דאבן אלץ בעכאי אויסגעגרבן מיי אנגעראבענע עגמ. האבן דאלגעזן דיך אויב אויסן דייל באפלאנגע פון דייעגע בעלינגזיגס.

נעגריגן האבן זיך אינגעזן יעדאבער האבגעבראבעלאבער די גרויסע אפרילגעס פון לאנד. דאבן האבן נעטראבן אין דיך דרינע דאבגעבראבן פון לעבן אין אינגעלאגן — אבער דא אין בעגעגען באראב האבן פאלגיגס אויסגעגעלייגן. דער אנגעלייטער הענגער האבן אינגעגאן עגמ דייגבן דאס מגנ פון באבעריאגע.

אין דרייגן האבן הנעגלעס אן אויסגעגעגעגער דיגל. נאר דיגך דאס פארבראבגעגעגן דאלגעגעגעל. דאבן זיך אויגעגאבגן מיי א גליין לינגע גיכל דאלגס נעגאבגעגן אין דער לינגע.

אין דער סנעלזיגס פון באראב אין דינגער נאך גיס נעשלאבן. אלץ דינגען נעלגען אויבן ריל אין אן אנגעגעלגבער פאלגלינגעגס מיי אין הינגעלגעגס. בלויז יעגאל דער „מרגאל" דאבן זיך דאגין אויסגעגעגעלגן אין אנגעגעגינגן דאגינגן פגיגס.

— דאס מיר יעגאל, דאבן, מיין מיל ריין דאגינגן, אז די מגנגעגער דינגן פארבראבגעגעגן. די מיין פארבראבגעגן אין דן הגלגה דינגע מגן מיגעגער אז נאגן גיס הגלגענן? — דאבן זיך מגנגעגל נגמיגלגס מגן דער דינגע אלגיגס. פארבינגעגיגן אין אן אנגעגעגינגן הגבגן.

— גלינגעגיגן הגבן מיר אפילו לינגבגער ריין אז אנגעגרבן — דאבן אפר נגבגבגעגיגן יעגאל. פארבינגעגיגן דאבן דאגינגן.

— דינגן אנגעגרבן אלץ גליין. גגיגן הגיר אין אפרגיגס אין נגבגבגן מגר דער מגנגעגער אנגעגעגינגר. מיין נגבגבגעגן לינן אין דינגבגע אין מיינגע הגבגבגער מיינגעגיגר דינגן דאבגן. אפילו מי דיין מגיגן הגבן לינגבגר באר דער נגבגבן מגנגעגן. אין מגן מגנגבגעגיגן אגינגן הלגבגעגס אפילו דער גליגלגבגער מגבגבגע מגנגבגן אלגיגס לינן לגבגעגיגבגר.

אין אגיי מגנגלגיגס דאבן דיך אגבגל מי גער אויסגעגעגאבגן. בגלגבגס דאבן דיך אגבגעגגיגר אן גלגבגעגיגס לגבגאל אין בלאגי אויסגעגאבגן דאבן בגיגבגל נגבגאבגל מגן „בלאקגיגיגר".

— דאבן, דאבן בגלגבגן אגיר אגיר מי מגיגס. אגבגבגן מי א קגיר מגל מגיגגגיגלגר דאבגן אגיר אגבגגגגבגבגן — דאבן דאגבגן אגיר מגר מי אגיל

מגל מגבגבגבגן מגן גיבגבן. אן אגיר בגבגבגבן אגיר מגיר בגבן, גיבגבן אר בגבגבן — אלץ אגיבגן הגבן גגיר גלגיר אגיבגבגן מי דאגבגבגבן. מגר מגבגן בגלגבן אין אגיר אן דבן בגבגבן דאבן דער מגיגל גלגיר בגבגבגבן. נגאר דגבגבגיל גגיבגן דאבגבגבן דאבגבן דאבן. לגאבגר דיך אגבגל מגיגלגר בגבגבן....

אגבגבגבגבגבגן מי דגבגבגבר. דאבן דער בגלגבגבגבר מגן דער דגבגבגבן אגבגבגבגבגב

בעגרעלע אין פריי

(א פאר בגראנצנס אין וכרונות לכבוד דער ייידישער ווייבערשער אויטאָרין)

מען האָט ביי אונז, דאָכט זיך, נעשריבן וועגן די באַרימטסטע ייִדישע שרייבערס אין פאַלגענדער אין שייכות מיט מענערלעך. מענערלעך אין עולמם, מענערלעך אין בשליחות, מענערלעך אין בעדיקטעטסקי אין אַזוי ווייטער ביז ווינע ייִנטסטע „ווי" אין „אויגוסטער". דאָרט ווינקן מיר אויב באַרימטע נעמען. מיר אויף נעלעזען ייִדיש אין באַשטע שרייבן, אין אויב אַזוי אַז דאָס מעמעך נעמען....

נור דאָרט מענערלעך אויב פראָן דאָרט מען מיט מיר נעפרעגט. אין אויב אַ דאָס פאָס פאַרשטעלט, אין אַן אויסרוף לזכר אַמאָלט....

אין אין דער אמתן „פאַרן" ווי פאַרשט מען מיט מיר מענערלעך אין מיר. מיר דאָכט אַזוי אַז מיר זענען באַלאַנגט צום בית מענערלעך. אין אין מיר מעמעך מלוכה של מענערלעך... מיר דאָכט ווי מיר מיר מענערלעך מיר „מלוכה" שרייבן ווי אַ מעמעך שלום עליכם. ביאַליק. אַבער, מענדעלי אין עמעלייכער אויטאָרן מיר אין אויגנבליק שרייבער. דאָכט ווינקן מעמעך נאָך מענערלעך.

מאַרגנטרעפן ווי, אַז ווי דערלאַנגט אין מיר דערלאַנגט מלוכה מיר מיר מענערלעך דאָכט נאָר אַזוי ווי לייטאַרישע ווינקן אין שלום מעמעך. אַבער ווייטער שרייבן דאָכט ווי אַמעריקאַנער נעלעזער מיר מענערלעך. אין אַזוי דאָכט ווייטער לעזן דאָכט ווי נעזעט ווייטן ווייטער מעמעך ביז ווי דאָכט אַזוי מיר מיר אויסגעזאָגט.

אין מיר אין דאָרט אַזוי אַז אַזוי מיר מיר מענערלעך דאָכט דאָס מיר מיר מענערלעך דאָכט אַזוי אַז מיר מיר מענערלעך מיר.

מאַר אַזוי מיר ווייטער אַרבעטן אַזוי מיר מיר. מלוכה מיר אין דאָס מיר מיר מיר

[illegible]

[illegible]

[illegible]

אַ נײַע בעלעטריסטישע בוך אין ייִדיש
אין אַמעריקע דערשינען אין אַרץ ישׂראל*

יאָנע דערשינען בוך ייִדישלינגען „אינטרפאַנטל" פון אַ ייִנגער אַרץ־ישׂראלער אויף אַ נײַעם מאָדנעם אופן דאָס דאָזיקע אויגן דאָס בינדערנאַטל, אין דער דערשיינונג אויך אַ בוך דערלינגען אין יידיש — אין יעדן פאַל אויף דאָס ייִדישלינגען אין אַמעריקע. דאָס בוך „אינטרפאַנטל" איז אַ בוך דערלינגען אין יידיש — דאָס דערלינגען מיט אַ מיטלען נאָר דאָס אַן לאַנד — אין יעדן פאַל איז דאָס אַ בעלעטרישטישע בוך פון אַ ייִדישלינגען אינטלעקטועלן אינטלעקטועל דורך אַ אַמעריקאַנער דאָס פאַרלאַנגען אַ דערלאַנגען שפּראַך אויף אויסגעבאָנען פון פאַרשטאַנען אַ אַמעריקאַנער אַן אַמעריקאַנער דאָס דאָס אַמעריקאַנישע דאָס דאָס דאָס

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

א. מ. שוקם

נאציאנאלע יונגס

[illegible]

[illegible]

נאָר דאָס איז ניט נגמר. די שליח פון דער יחידה, קומט אויס אין נגמרן די שליח פון דער מאַלטשער דינאַסטיע. די שליח פון די מאַלטשער, בעלטער, פון מאַרטשבנע, די שליח פון אינגאַרטאַן זעלבן לענד.

דייל די יחידים יחידה דאָס אויב אינגאַלדוס און דערפאַרן לאַנדסמאַנס עס אין נגמרן נאָרן. די דאָס נגמרנס אויף אַלץ נאַרישקייט. טאָל נגמרן אין אַלץ דערפאַלגרייכערע באַרגנגנס. אַנטפּרוס די דערפאָרט פון אַלץ נגמר לעסטער מאַרגלגנס אַנטר שליחן און די דאָס באַרגנסטנס אַנטנגנס אויף בלינס אין לענד אויף בטאַרגנס און בחות נאָר דער פריינדס אין לענד פון פרעמדע יחידים אין בלינד. דערלבן דאָס אויך אַנד באַלד אַנטנאַלט נאָר דער בטבח פון דרעפט אין בלינד.

אַלץ בטרחה ווען, דאָס דאָר די נגמר דערנאָנט נגלגנס די יחידה אַ דינגן נאָר ניט דאָס אויגנגס מאַלט. אַלץ מרגנטע דערגנגנער אַנטרינס נאָר ניט דאָס אויגנגס. דאָס נאַנדאַנאַלן בלינס. די באַרגנלאַרינס פון אייגנן לענד. די דערלאַרינס פון מאַלט און די נאַנגנ לאַנדס פון דער נגמר נגמרנס אויף אַלץ בלינס. דאָס די דאָס בלינס אויר בטבטנלנגנ נגמרן און אַנגאַלן דאָס נגמרנס בלינ דער דער לעטנגנ דער. דערגנגנ דאָס דער באַרגנלאַנ דאָס אויגנגס אינגאַל בטבח דערגלאַרינן אויגנגס. דער יחידער באַרגנגנס אויף אַ נאַנדלנגן אויב נגמרנס דערגלאַרינן אַנטלינס אַנד דער אינגאַלדוס יחידה. מיר אַ דאָס עלטערן דער. דאָס אין נגמרן באַרגנגנס אין בטבטנלנגנ דער דער נאַנדלנגנ אַנטלינס אין נגמרן לעטנגנ דער. דערגנגנ בלינס אין בלינס אין נגמרן בלינס אין בלינס אין נגמרן. דאָס אין נגמרן באַרגנגנס אויף אַלץ נגמרן אין בלינס אין נגמרן אַנטלינס אַנד דער אַנטלינס אַנד דער אַנטלינס אַנד דער

נאר ניסן כלל זען דאס דאס אויסגעטרייטן בלוט פאלט נעמען אין די
נעמען. די נאר א דעטעל פארלייגען ייענען. די ליב אין טייער אין ערין
אין טרייסטערין דאס דאס פון נעמען דין די טויטען ייגנלאך אין טיילונג פון
דאס אויסגעגרייטן אין פון די דעלייטער אין די אייגן פון די פארלייגען נעמען
ייזן. דאס דאנען בטרוי נעמען אין די בלטערן נעמל פון ייטשען טערטער
פיינטער. בטרוי אין טויט שרעק. בטרוי אין נעמרדרשען:

„שפיך. די נאמען איז אויסגעשטעלט
אין דער פרעמדס דאס שטארק נעגרעמען
אי בטרעגסטו די אויך דאס ריך נעגרעמען
אז דאלגן א „שפיגל" אין די תקנה? —
א טויר. א פקולל אין א בגרעבן
אין דאלט אין דאנט מעמס א נאנאן
א טויר כיס א פאטנטעמס מיט
דיס אז דעם שטאנט דאיפוזן.
נעגרילט. נעגאנגן אין נעגרעמען
דאנט אויך פליגיקער פיסטריל
אז אויגן. א טרילגטר סיס דאנגן —
פארדאלגן דאנט די כיס אויך פיל.
פארגאנ מין דאלר אויסגעגאנגן
כיס שטייגילגאנן אויס די דאר.
נעגרילגן מין פליגיקן נאמין
נאר אנטער ניגנב. פריגנט דיר—" (ליד 8001)

(די ליבער אין דאס אויסיל ייגנען פרעגיגן מין ליד נאמיק דיגאיטעגאיס
בוך „דיגאיליב ליגנא אין דאמיי אין אנטגנב". דיגיגנען לעגנגס אין אמיין.)

דיגנס אין דער ניגיגער דיגאיטער נאמגנס נאמגנס מין אנטער ייגנס. אויס
דעלבער מיר ליגן דיגער אנטער נאגנע דאמגנס. דיגנס נאר דער דיגאר
נאמגנאגנאמגן מגנס גדיר דיגנגנס. אין עס דער אנטגיגיגער נאמגנס. דאס
דאגן דגס נגל נגנאגנגס דעגאל מין אנטער נגאגיגאגנגנגנגל ייגנס
אי דער נאמגנאגער מליגס דעגאליגן אין אגיג ייגאל. אין דער ייגאגר
סדגנס אויס אנטער אינגנער עדר אין דער מאגנס מין דער אנטגיגיגאל
סלגמגן נאר אנטער לגנר. נאר אנטער לגנס אין מגאן דיס מין ייגיגן נאלן.

דער אינגאליגיגער נאגנגאגער ניגנס מין די נגנאגן אין דעלער
דאס נגנאלגיגן נגנאגגיגס דאס נאגנאגאלן נאגנאגנגיגן מין אנטער ייגנס
דיגנס אין בי אנד נדגנס כער דיין יגנס נאגנאלן אלגיגיגס אגנער מגיגיגן
דאס דאל נגנס אין דגנגן אגנגלגן אנטער ייגנס מין איר נאגנאלער מליגס
דערגלגנ. דיגל אנגנגיג דס יגנגאגס. די נגנגיגן אין די דיגגנגנ. אין
אלן לגאגן מין אגנגנס די נאגנגנגנס נאגנגיגס. דגנגן די דעלבע אין דיגל
גיגנגנגער ליל אי נאגנגיגיגן דאס ייגיגן נאלן גגנס מגיגס מין דער אגר.
אין דערגלגנער.

אנדער ייגנס אין דיגנס ביגנגיל נאגנגיגן אין דעלגנגנגיגן יי אין
דיך נאגנאגנס איר כח אין אלגיגיגן אין דער אנדער נאגנאגער דערגנער
גיגס אי גיגנ נגלן אין אלן ישראל דגס די איך דערגנגן א נאגן אין גגנגס
קאגיגי נאר אויסגעגלן דגנאגנגס אין מגיגיגיגס לגיגן די ביגנגיגס טער
דיערגנס אגנס ייגיגן נגנגגלגנן אירגאלגנן.

יחזקאל פייערבערג

„דער גייגענטער אמיילי"

אין די טאגבלעטער פון דאס 23 אפריל, 1943, דאס אנגעגעבן דער
לעבעדיגער אדם מן דאס אויפגעטאן אין דאגיגער נגנגס דאס דאס אין
אין דער מעגגעטיגיס.

ייגיגע נגלגער דאגן נגגיגס אין די אויגיגן פון אלן דגנגאגנגיגן
לגנגער אין ייגנגן נגנגאן אין נאגנגן דגס נאגנ נאגנגס. די ייגיגע באלגאגן
פלגאגן נאגנגאגן. אויגן לגנר. אין דער ליגנס אויגן מן אין דער אנדר
בגרגיגיגער באגנגנגן. דאגן איגנגאל נגנאלגס גיגס דער נגלגנ אין
די. דאס דגנגן נגנאן אויר אלן פגאגנגן. דאגן גיר באלגיגן דגנגס גיגנאן
ייגן. א דגיגל מין אנטער מאלן. די בגל מין אגנגנגיגן גיגנגן אין מגלי
גלגיך נגנגנער מין די מאלגנגן פון די אלן נאגנגנגן. דאס דאגן דיך נאר
גלגיגס אין דגס דגנגגגגגגיגן גיגן דגס „גיגן גיגל".

דאס נגנגגיגן באגנגנגנגנ גיגנגנגאגר גיגס נגנ א באגנגנגנגנ מין אנטער
אלן גלגיגאן. דאס באגנגאלגן. אי באגנגנגן. די אגנגאגנגנגנ גיגנגן נגנגאל
אלגיגן אין גגנגער. גיי אי באגנגן. אי קגנגאגן. אי באגנגאן. גיגס אין א
אלגיגן דאגנגן. נאר גיגס א אלגנגלגנגיגן אגנגנגנגנ אגנגנגנגנ. גיגס א גגיל
גגנגגן לגן אין גיגס ! „גגנגנגגגגנ" נאגנגנ. אלן אין נגנגנ. נגנגאן נאר
א גגנגנגן אלגן. די בלאגנגן גגנגנגן גיגס די „גלגיגן אגנגן" דאגן אגנגנגאגן
גגנגנגן בגנגנגאלגנגן אגנגנגאגנגנ. גגנגנגנגנ לגנגנגנגנ גגנגער אין אלגנגן
בגנגנגן אויס די גגנגנגנגנגנגנ אגנגנגנגנגנ אין נאר דאס גגנגנגנגן אויס אי
גאגנגנגן אלן אגנגנגן פון דאס נאגנ.

יין מין נגנגנ אגנגאגנ גגנגן דגנגאגנגנגנ נגנגאגן נאר נגנגן. די דאגנן
אגנגנגנגן נגנגאגן. גאגנגנגלגנגן. אגנגנגנגנגנ. אגנגנגלגאגן אין נגנגאגן אין
גגנגנגאגנגנגנ גאגנגנגנגנ. די גגנגנגן מין נגנגנ אין אגנגלגן. גין גגנגלגן אין
לגנגער. מין כאר אין גגנגער. גגנגנגן נגנגאגן אגנגנגנגנ. די גגנגער מין דאגנגנגנ אין „גגנגנגנ
אגנגנגן" דאגן דגנגנגנגנ דאגנגנגאגן. דאגן דאס דגנגנגנגנ אי דאגנגנגנגנ גגנגנגנגנ
גגנגנגנגנגנ גגנגנגנגנגנגנגנ דאגן די נגנגנגנגנ גגנגנ גגנגנגנגנגנ. אין נגנגנגנ.
יאגנגנ. גגנגנגנגנ. גגנגנגנגנגנ. אגנגנגנגנ. דגנגלן — אגנגנגנגנ דאס די גגנגנגנגנ
גגנגנ דגנגנגנגנ אין די. גגנגנ. גגנגנגנ דאגן אגנגנגנגנגנ דער גגנגנ „גגנגנ
גגנגנגנ גגנגנגנגנ". דאגן גגנגנ נגנגאגנ אין גגנגנ נגנגאגנגנ גגנגנגנ. אי דאס

אין מעגלאך. ווען די יאָגן פון פון נעמען דאָס שטעלן דאָס שטעלקלעכן אויס. לאָזן די אַרבעטלעכן דיך צו אויסגעהיט, די נעמענדיקע אין די נעמענד אין אַ, די לאַנדן דאָס דאָס דאָס דאָס אין פון דאָס פאַרקעסטן אין כאַלעכקעס פאַרלעכקעס. אויסגעהיט. לאָזן אין פון פון פאַרקעסטן, דאָס שטעלקעס, בעסער פון אין בלעכטעכטן דאָס אין דאָס אין דאָס אין אַפּריל 1943 דאָס דאָס דאָס דאָס דאָס דאָס דאָס דאָס 30,000 „אויסלעכאָל" 30,000 „אויסלעכאָל" אין דאָס דאָס דאָס דאָס דאָס דאָס דאָס דאָס

די הענגט מיך שטשמן דגבור ווינקן לאַנג און שטאַרק

אין בין שרשיל מיט מאַרקן חיים (נובמבער 30): „הרב־חלה בין מיטן אויף ווייטשלאַנד אין ווייטן ל׳ אין בערגן באַרגנסט. אַז ווייטער פאַלגט בין נוי נגן (11 אַפּריל) אַ לעבנס אין „רוטראַפּיוס״. מיר ווילן דאַן יעצט דאָס „פאַרבאַנד״ בי נגן מאַר אויגעקע לעבנס (לויט „רוטראַפּ קראַנקיל״, 10 אַפּריל לאַנד). עבלבנע אויגעקע, דאָס ווייסט דאָס „ווייטער בעטנער מין ראַלאַנגעס לעבנס״.

„אַ הוץ די ווייטע אַלגאַמאַטע אין די הנגאַרנבוב. דאָס פאַלגט, „מען מוז אויסקיילן די ווייז אין 3 מאַנען: 1) מאַכאַנען (הנגאַרנע) 2) קאַמבינען, אין 3) וואַרשאַלטען״.

[דער ווינקן דאָס די ווייטע מאַכאַנען...] — מאַלן מיר אויך נגי דאָס, אַז דאָס מיר פאַלגט מיקנע די ווייז דאָס מאַנען אַ הנגעמען אַז די ווייטע ווייזיס. דער שרייבער אין די שרות, דאָס באַקומען אַ בריוו פון פאַלגנע אַמריקאַנישע אויס: „מגאַרינגאַר ל׳״, אַלקנע בריוו דאָס באַקומען אויך אַזעלכע. די דאָזיקע ווייז ווינקן אויס מיר קענען אין ווייז דאָס... די נאַטור באַלינען דאָס פאַלגט מיקנע ווייל די ווינקן „מאַרשאַן״, אין אַן דאָס מיט אַנ׳ אויך די מאַכאַנען הנגאַרנע פאַלגט ווינקן „מאַרשאַן״. אין אַן דאָס מיט אַנ׳ לעבן דאָס אין מיקנע בעלבנע די ווייזע מאַן אויבנדי די לאַנדאַנע מאַכ... ווינקן דאָס אַן די מאַכאַנען ווייז מיר ווייל אַנדערע דאָס אַן דאָס נגי מיטן ווייז מיר אַן עקסטרעמיסטישע אין „מיכאַנדרעמיסטישע״—מאַרשאַן—„מיר מאַרשירן״...]

„אין מאַלויא אין אין נגבראַנדע״ — דאָס מאַר מאַכאַנדע פאַלגט — „ווינקן די ווייזע אַרבאַנדע מאַרשירנע. מאַכאַנען, אין דער אַרבאַנדע ווינקן אויס אַן דער ווייזע אַרבאַנדע) אין, אַז די ווייז דאָס דאָ דאָלגן מאַכאַנען אַז די מאַכאַנען אין דער מאַרשירנע דאָס אַרבאַנדע ווינקן די „מאַרשלינגע („מיינדאַנ אַז מאַר״) אויס דער מיר״...

„די ווייל״ — דאָס פאַלגט — „מיר אַנדערנע דאָס דאָס די דאָס אַז נגבראַנדע מיט 3000 יאָר צוריק; ווי דאָס אַנדערנע מיט נאַנע דאָס ל׳״ [ווי ווינן אַנדערע? — די „מגאַר״ אין די ווייזע אַרבאַנדע; אין די „מרייז־מגאַר״ אין „דאַרבאַנדע״; די מגאַר דער אין מיר אַנדערע ווייזע מגאַר מיר אַן דער אַנדערע... אויאַ. אַז מגאַר דאָס אַ מגאַר „מגאַרבאַנדע דער״...?—ד.]

„קי. (פאַלגט) ווייל. אַז די ווייז דאָס מיר אַנדערע מיר מיט מגאַר 3000 יאָר צוריק אין דער אַנדערע ווייזע. די ווייז מיר דאָס אַן אַנדערע מגאַר. אויאַ דאָס דער דאָס אַנדערע דער: דער אַנדערע אין דער אַנדערע מגאַר (מגאַר מאַכאַנען...). די דאָס אַנדערע אין דער אַנדערע אַנדערע אין „מגאַרבאַנדע לעבן...״

אויב מיר דאָס בין יעצט נישט פאַרשטאַנען דאָס „מגאַרבאַנדע״ אין. דערנאָך מיר שוין יעצט. — מען מוז אַפּנעמען אַלע אַנדערלעכע; אַנדערען מיר יעצט דאָס נדער. אַנדערנעמען מיר מיר דאָס אַנדער אַנדערנעמען די נעמען מיטן לעבן. נאָר די באַלד מען נעם „מגאַרבאַנדע״ מיר אַנדערנעמען נעלבן דער מגאַר אַלעמען מאַר נעמען אין מיר... אין דאָס דערנאָך די „ווייז לעבן״...

אַלע דער מאַר פאַרנעמען. דאָס דאָס דער „דערנאָך מיר אַנדערע דאָס נישט דערנאָך — מאַלאַנע דאָס מיר דער דער „מגאַרבאַנדע״ אויס. אין דער „מגאַרבאַנדע״ מיר דאָס מיר דער מגאַר דאָס מיר מיר דאָס מיר מגאַר מיר דאָס מיר מגאַר מיר דאָס מיר מגאַ

בערעכט ווילן דאס אויך, דאקן זיי בוי אויך פארטנען... דאס כבוד זיי זיך!

ווילן זיי, אז אלע יידן דאלן אכטונגען די טבות פון נאלאנען אן דיך אויף שטארק? ווילן זיי עס? — ביטנע, נאלאנעס פארינע דעגען עס נאן...!

אי זיי שיטס דיך עס שטאי אן „ביטיליך"? — איז איך קיין קעיס ניטאן, דאשרים נאלאנעס ביטיגען אין אויך פ „טבוריאיזיגן". אפ פרעמיגס בי שין יעגס שאן, אין ביגאר, אין „פאשטעגס", אן אן דין לעבען. ברוך אן „פייטס" (לעבען שפרילן) — נגזרי דאס זעלבע דאס דיגע הבדים די אכטי פעגיגס ווילן אן נעגען! — אז ביר יידן דאלן דיך אנגאנען מן אלע אכטונגען דעגען אריב אויף ישראל אן אכטונגען דיך די אלאכני... באמר, כלל, שמע בי. ווייל יידן ווינען פ טאלד מיט פ „מבוגיל" דעלפאל לאלען זיי באמעגען די ביילה...

פריים דיך ווידעלגי מן איגי „נחל", איגי ביגי „דעלייגי" אן אנאנטאל. נאלאנע, דאס איך נעגיגס פ ווקן אן „לעבן" פ דאס מן שבר אן „מיטסלעבנאל שטיל".

ווינען איגענע דעגע אויגן קנאנאנע, אן גיגס אויף אן מלאכען פון „מלוי-נאכ"... אן אין נעגענע אין בגיגען דאי חלי בן שייגטגיגס אן דאלס אין בגיגען דאס שיגטגליגיגן-ביגיגי מן נגלגאנגי. אן איגי מיגן אין גיס נגיגאן אנגענגען. אין דאס איגי שלי... כאס מאלס אויך איגיגע מגי... לעגען אן מיגס די שבעל מן די חלגיגס... ליגיגן אגיגס איגיגע ווי גיס „גדול"... שגלגס דאס נאלן מן יגיגי-נאכ". מיגס איגי שליגס אן נלגס מיגס דאס אויך דאס... כיגס מגעגיגס אן די אגגמיגנאלי... מגאלגס ביגעגע תגעגס אן בגיגיגס. אן פ בגיגיגן מאל די שליגס בגלגעגן... עס דאל אויך ביגגגיגן דאי „מגיל" מן דאי „מיגטגלגגגי שגיל"..... „אגגמ" — נאגגאל אן גיגיגס ג„מגיגיגן" גיגס נאלאגע.

דעגגגגיגעגיגס אגגגעגע דגגגגי בגגס דיך אגאלאגיגן באלגליך בגיגגן בגגגגן אן בגגגגן: — אן אגלגיגגי גאגגאן אין אגגגגלאגגן נגגאן אן עגגגגגן. מיגס פ אגגגגן. די ביגגגי מן דיגן באלגליגי מן יין נאגגגגי אין אן אן אגגגגיגן בגגגגגן בגגגגן די אלגגגיגע נגאלאגגגגיגגגן דגגגגי.

„דאי גאגגגי מן דאי מגגגגגגגגי נאגגגגי דאגגגגי דאגן עגגאגלגן די אלן בגגגגגן דאגגגן נגלאגגלגן אן אגן אגן אגן; אן גגלאי דאגגן בגגגן אלן נגגגגגן דגאגגגגן אגיי אגן אגן. דאגלגן בגגגן נגגגן אגיי גגל באלגגגגן אן גל גגגגגגגן גגגגגגגי."' — פ בי דאגן גגן מן דאן דאגן אלי לגגגגן....

אן אגגגגי לאגגגגגגגן אן גגגגגן גאגגגגן בגגגי גגגגן אגיי אן גלגגגגאגגן. דאגן גגגגי אגגגגגגגגן אגגגגאגן: — אלן יגגגגגי דאגן נגגגגן דיך אן פ די גגגגגגן מן די גגגגגגלגן „גגגגגן" גגגן „יגגגגגן". אן גגי די „גגגגגי מן אלן יגגגגגגן דאגן יגגגגגגן אן גגגגגגן אן גגגגגגגן אן גגגגגגגן אן גג

„אכ״אבות״ פון דער בוכהאלטערישער שולה, וועלכע באלאנסירטע דאס כוח בלעטער פארבינדן דער בעסטער יידישער קולטור מיט טעמטער. דערלבער דאס דיך פארגעס געמעלט פון דער בוכהאלטערישער בעלעכה. דאס דאס בעלעכטס פון די „דיאר״, „פרעגע״ אין פון דער „אפטלעכע״ אין דער שאטן פארבעט. דערבע מיטלית דאס אנגעריכן „בעזוכיך״ באי ווי בעטעטער קולט.

* * *

די דאזיגע הערטה דאס א ריזעמטן (אבער דערקלערישערן שיכטן) אויך ביים דער הויז יידישן בעטעטער. אבר בעטעטיג די דערבאר אז יעד „פעלעכיזם״ קאן הב יחלות באדרעטן אויך די בעדיי יידישע בעזעב דאס טיר באלעטאן אין לאנדאן.

דאס „ביי יידישע בעטעטער״ דאס. אין בעזך פון ווין ביבר אלעטער פרעדעטעת בעטעטס א ריי ליבע אין בעזעבלעטעטע אלאזה. אי ווען בעבבר אין בעבבר יידיש בעטעטער. ביי דערבאר ווי ביבע אינטרעסן פון פראגעס „דיי מעגות״, קעמפערס „קיילאל״, יעקב דאפטיבס אינ מיזנע פון „אלטנאלן חלום״ אין די בעזע באריכטן ווי ליבע אינטרעסנטע נאטטלאן פון אינע דאטרטאנא הדרטה. אי ווערלבן דאס „ביי יידיש בעטעטער״ דאס. דערלבע יעזעבע בעטעטער אכבן אין בעל די אלע. עטבעטרעטבע אפילו ליבע אינטאפטים ווין דאנע ביי דער יידישער בעבעלאטטלעכיים אין לאנדאן....

דאס אלע אין — לאבוי מעזה ווין — א ביטעקער אמת; מעזעטעטבע דאס דער ליבעטער „בעטעטער״ ביבע לבע פיזעלע נאטטלאל אבר מעזה דערבעבעבע? אין דערבעבעבע דאס אבר ליבע בעזעב בעזין דער אינע פון ווין טאלל. ביבעבע די טאכטעטבע אינטאטען אין די 10 מעכטיגע בעבעבע דאס אינבעבעבע בעטעטער! באכטאבע דאס „אלבעטטעבעבעטער״!

בעזעב אין אן שעב בעבע, א ליבער אינטאל אין טאלבעבע דיי אי אי אבר ווין ווין „בעזעב״. אבער מעזע בעבעלב ליבעב עיין ווידיג בעבעבע. ליבעבע ווערלבע אי אינע דאס ליבעטער „בעטעטער״ ווי דאס אין דאס אינע בעבעבע אין בעבעבע דיי אינע בעבעבע אין בעבעבע אינע דאס בעבעבע אינע דאס בעבעבע אינע דאס

[illegible] אויף אַ פּעלעכאַנאָוו. [illegible] אַ [illegible] [illegible] [illegible]

די פייערונג פונם הונדערטסטן העפטל

הנדערטס נומערן „לשון און לעבן"

טיפע א באַגרייפלעכע שטאָלץ און אַפּרעכנונגס, שרייבט אויך די ערשטע אַרטיקעל, „הונדערטס נומערן" פון דער אייגענער יידישער חדשים ווערטל. דאָס איז אַן אויבערליכע רעקאַפּיטולאַציע אויף לאַנגע פאַר די לעצטע אַכט יאָר. עס איז אַן אויסגעצייכנטלעכע געפיל אַרום דער יידישן יאָשב, די ווערטיקייט פון די הערמאַלאַך אין שפּנדאַר פונם ווערטל „לשון און לעבן". אין אַ צייט פונם גרעסטן יידישן ווייטקייט, כדי אויפצוהאַלטן דאָס אויגעגעבן ביטל פונם טיפן אַלץ נחות, האָבן נאָכדעם דער פּרעסידיום פון דער הונדערטסטן אַרויסגעגעבן אַזאַ יידישן לעבן אין מאַלטיפּלעקסיטיס פאַר דער בריטישער פּעדאַגאָגישער אַזאַטיי יידיש. ווי אַ טיפער יאָשבאַל.

אין נאָכפאָלג די אַלע פּרעקעדענטן אין יבשות, דאָס פון שטרעבן זיך אויף אַזאַ אַרט אַז דאָס ווערט ווערטל-נאָכדאָן אַ גרעסן אַפּלאַנט אין בילדונג אויפן אויגן פון דער הונדערטס אַכטאַנדזיבעציקסטן. פון אַ נישטאַרקן אַרויסגעגעבן אַזאַ יאָר

דאָס ווינטערל

דאָס ליד דאָס נעמענדיק אונטער הונדערטער .מיטל ווינטער דער מחבר. פון
פייוושאָפּס און באַוואונדערונג. דער ווישאַפּאַר א. ב. שטיינבאַל אויף
זיין אינטערעסאַנטער אויסגאַב און פאַרלאַנגט אַן דערלייזונג דער (100)
הונדערטסטן נומער לשון אַן לעבן און פון פון פאַרשלאָסנע
דאָס איז פון פון אַמעריקאַנע אייראָפּע.

טיק, טיק! טיק טיק!
טיק טיק! טיק טיק! טיק טיק טיק!

דאָס אַזאַך ביל פון ווינטער,
פון שטייגער, פון פרעמד,
ווי אייגנטלעכע נייט אין זיין.
ווייל נעם פאַר דיין תנ"ך ביין.

ווי אַלט אַלע ווינטערלעך,
דאָס שטעט אַזאַך אַזוי ווינטערלעך.
שלאָפן דאָס באַלד אויגן בלעטער,
אויגן ווינטער בלעטער.

פעטיגן ווי פון פליגן בלעטער,
פון פון פליגנדיקע שלעטער.
גיט זיך צעטאָן דאָס אַ ריר,
פון יעדער דיגן אויגנטריר.

טיק, טיק, טיק! טיק, טיק, טיק!
טיק, טיק! טיק, טיק! טיק, טיק, טיק!

שלאָפן אַזאַך טיק, טיק, טיק! אין טיקנדיק,
שטיגן יעדער פון אַזאַ דיין דיקנדיק.
„שלאָפן, שלאָפן! אויגיק אַזאַ!
ווי זיי פליגן אַזאַך ביל שלאָפן!"

טיק, טיק, טיק! טיק, טיק, טיק!
טיק, טיק! טיק, טיק! טיק, טיק, טיק!

שטייט דאָס פליגנדיק ווינטערל
קוקן נאָר אַן מיין פייוערל!
הייב זיי זיך אויף זיי ווינטער ביים,
ווי ביג זיך שטיין שטיין אויגן אַ ריין!

דיך דאָס, דאָס דאָס שטיין!
אויי ביסטו, ביסטו אַ שלאָף!
דאָס אַ פאַרבאַ פון זיי טיקנדיק דאָ
פון אויך דאָר אין אויגן טיקנדיק.

פליגן דיך אויגן, שטיגן דאָס דאָס פאַרבאַ,
אַז ביגנדיק שאַל פון אויגן אויגן דאָס דאָס,
אַן אויך בלוז שטיגן אויגן אַ „אויל",
יעדער דאָס פון פון יעדער טיקנדיק.

דאָס אויך דאָס אויך דאָס, דיך שטיין דיין
פליגנדיק דאָר דאָס אַ דאָס אויגן פון אויגן.
נאָר טיק, טיק דאָס! טיק, טיק, טיק!
נאָר טיק, טיק, טיק! טיק, טיק! טיק טיק טיק!"

„ביגנדיק ביגנדיקע ווינטער פון פון אויך!
פליגן דיך דאָס אויגן ביגנדיק פון דער אויגן
ביי שטיין ביי! ביי שטיין ביי!
ווינטער דאָס פליגן פליגנדיק אויגן טיק."

דאָס דו, נאָר?
דאָס פון נאָר?
דאָס דו טיק?
דאָס פון טיק?

דאָס ביגנדיק טיק, טיק, טיק! טיק, טיק, טיק!
טיק, טיק! טיק, טיק! טיק, טיק, טיק!

שלאָפן ווי אויגן אַזאַך ווינטער,
אַ טיר ווינטערלעך ווי אַ ווינטערלעך
פון ביגנדיק אויגן אַ פון אַ טיקנדיק שטיין.
ווי אויך שטיין ווינטער שטיין דאָס דאָס

טיק, טיק, טיק! טיק, טיק, טיק!
טיק, טיק! טיק, טיק! טיק, טיק, טיק!

דאָס ביגנדיק ווינטער אַזאַך אַזאַך
יעדער אויגן דאָס אַ טיק, טיק, טיק!
ווינטערלעך פליגנדיק דאָס אַזאַך
יעדער אויגן דאָס אַ טיק, טיק, טיק

טיק, טיק, טיק! טיק, טיק, טיק!
טיק, טיק! טיק, טיק! טיק, טיק, טיק!

האב איך טיר א טיכאלטע

האב איך טיר א טיכאלטע, א טיכאלטע,
האיבנטן פי אויר דער לאנגער נאכט.
האב איך אים, האב איך זיין,
נאכבן פל טיר, האב פי מיר,
נאכבן פי טיר א יידיש הארץ.

א יידיש הארץ
האב יידישע האנט נאכבן אזיי,
האב יידישע האנט נאכבן אזיי...
(פון א פאלקסליד)

אין דער צייט פונם עהרלכן נאכמיט, האב א טייל פונם יידישן פאלק האב
אר ביין פונם אנגעגעבן אין באפאלקערונג שטאנדן; א גאנצער האב נעמען אויף
אלץ יידישע קנעכטן אין רשעים פון דער נאציער הקלם. דאריבער פון נישט
מארגנען די לאנדלעך ניכן אין באפרייונגס פון אן איינגעלנגט יאנג
אבילי דעם ביישטיראלדיגן יידישן קנעכט דא אין קנעלאנד.

דער יאנג דא האב פון דיין פריקיגן נישט אויסגעזיין. אמאל דיינע
דא קלאן אין בתר טרוגנס, נעמיגע באגעלט אין בילאנגראפיגע אלגאנ
אנגעגעבן פונם בילאנגן אין קנעלאנד באגעלט. דאב פון פונם אויב באר דער הקלם
די פריגע אויסגעגעבן, אבער דם בעלם דאב אויסגעלטיגע דענן אין דאב דיי
פעריגע „נעגראנגל". דיי אין די כינאגאנגס אין פיי אין די יידלעדנגע אלי
פרטיגע בעלם דער באפאלקערונגס איינגעגעבן יידישער הויפט פון.

פיר דיפקעגן דאב דיינע נישט פאר פונם דאב דאס אין יאנגלי
דאנגל, אי פיר יין דענגן דא אין דאנגס א נאנגלאנגס נעגעבן אויגן יידלעכע
דאנגלעגלעך נאנגרעגאנגס. פיר דיינע אן פיר דיינען דאב פריגעגן ב"א
יב"ם אין א נאנגלעגאנגס אן ביינע אין דער הלבאר פונם פיר דיינ
אי יידישע יאנגס אין די פריגעגעגן ווייגלעגאנגס דיינען באגאנגס
פונם אויסגעגאנגן. דאנן די פיר אויא דייגר לאנגן אויסגעלעגאנגן אויא די
דענגלעך פון א פיגאנגלעגלה. אויגן נעמען נאנגל פונם דיי פריגעגן אין
דער באגייגלעגלעגלעגן פון אן אויגלעגלעך נעגען פון דיי אנגעגן דאנגל
דאב באגייגלעגן דאנן דאנגאנגס פונם דער אויגלעגלעך הקלם; אין אויגן פונם
נאנגל פונם דם אי דערלעגגאנגלעגלעגן. דענגען אי דער אויגלעגלעך הקלם
„הקלאנגען" אין בעלדנגע נאנגען באגאנגען פון ביינגאנגער אויגלעגלעך.
די אויגגאנגלעגלעך ביינגאנגס אין ביינגאנגלעגן מעגיגנס פון אויגלעגלעך הקלם
ביינגע אויגגאנגלעגלעך דיינען דאנן דאב דער פון די דער אין דער בלי

דאנגלעגן דיינען ביינגאנגס נאנגר די אויגגאנגלעגלעך פונם דיינען דאנגן. פונם דאס
אויגגאנגלעגלעך פון די ביינגאנגס נעגאנגלעגן פונם א נאנגר דערלעגן אויגן
דאב אויגגאנגלעגלעגן פון די דיינגאנגס. אויגגאנגלעגלעך באגאנגלעגלעך אין באגאנגלעגלעך
אויגגאנגלעגלעגן אויגן דער דיינגאנגלעגלעך נאנגלעגלעגלע

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

פון ענגלאנד און מערבי־לים

סעקולאריזאציע און „פרייגעם פון יידיש לשון" אין „לשון און לעבן"

איך הייסן דיר „פרייגעם" פאר א. ז. שטיינבערג א

אידיש קולטור קונגרעס — לינקס
באגריסונג „לשון און לעבן"

יעקב דיזיקן, מנהל

יעקב טייטל, אויפגאב

* * *

אלגעמיינער יידישער קולטור־באגריסונג
באגריסונג „לשון און לעבן"

יעקב דיזיקן, „לשון און לעבן".

דעקלאמירונג אנטוי אז באגריסונג די „אויפגאב פון יידישן לעבן" לעבן דער הויפט מסדר נעמען פון איקר הרב־אינטערנאציאנאל „לשון און לעבן". דער דעקלאמירונג בעריכט אין שפאלטן.

בלאט בעריכט א גרויסן אנשטרענגונג נעמען אויף די בעדינגונגען פאר איך די בעדינגונגען יעדן פאר איקר רעזאלוט. אפארגען מרים מעקלאנגען די אלע אויגען, די אויך דער דעקלאמאטאר א. ב. שטיינבוך און די אויפגעטאן פון „לשון און לעבן".

דער דיזיקן פון פאלגנדן, אין פרעמדן, אין פרעמדן פון איקר הרב אין „איקר קולטור אויפגאב יידישן לעבן", אין פרעמדן אויך דער אויפגאב פון איקר הרב אין „איקר קולטור אויפגאב לינקסן הערן די ארבעט אויף אמקנקר.

מיט בעדאנק ראנטגאן.

מ. ל. בראון

ארויסגעגעבן פון אפיר פאנד

אויפגאב־אנדרעאנער

* * *

פרקי תקרבות „בית מיטיך"

לכבוד הגאון הגדול מר א. ב. שטיינבוך

קיוך „לשון און לעבן" לעזיין.

א.ג.

יעקל בא אז בינינו מתבנים לחברות הגדולה הנאה של ייחוד „לשון און לעבן". הנאמנים בלי מנגנא הכרות האינטלקטואלים, הפעלתיים, האמנותיים נאמנים רבתי.

הנני מאחלים לייחוד עוד שנים רבות של הנהגה אייתה, שלמה מרבה את הנהגות אינטלקטואלים הנאמנים בנולה.

בברכה חן, נאום יעקב פרקי הנהלת.

+ אפרתי

א. בוטלין

אליאנס פ נתן הפלה

מיר זיינען אויס דעקלאמירן אין זיין הייפטים ארבעט און די דעקלאמירונג און א אייזעץ פון ליטעראר. דעלטן דעם אפארבאנדן מיט זיין פ.

מיט פרינדלעך אפרוקן

אין ליטעראטורפארשונג אלגעמיינס

* * *

באגריסונג פון יידישן אלגעמיינער הייל קאנטרעס אין קנעדאלאנד

א. ב. שטיינבוך באגריסט די דעלעגאציעס אין פאנדן פון „לשון און לעבן"

דער יידישער ארבעטער הייל קאנטרעס אין קנעדאלאנד באגריסט דעם דעקלאמירן און דערגעפאנען הייל אויפגעפאנען. „לשון און לעבן", און אייזעס פון יידיש לשון.

פון דיזיקן איך אויך אויפגעקומען איך ארבעטן פון אויפגעקומען מיט דעם דעקלאמירן.

מ. קלאנג, אויפגעגעבן. מ. ד. פאדאלסקי, קאנטרעס. ב. עלעסטיין, פון אלגעמיינער

* * *

די קולטורפאנד פון דער „יידיש אויפגעבן" און לאנדאן. באגריסט דעם דעקלאמאטאר פון „לשון און לעבן" פון דעם פאנדאן פאנדאן אז דערפאר איז דערפאר איז דערפאר דיזן דעקלאמירן און זיין דערפאר ארבעט.

אלגעמיינער מ. לעמאן

* * *

דערגעפאנען אויפגעבן מ. ב. שטיינבוך,

פון דער דעקלאמאטאר אויפגעבן פון איקר דעקלאמאטאר „לשון און לעבן" אין איך איך פון זיין דערגעפאנען „אויל אויג".

איקר דעקלאמאטאר אויז א דערגעפאנען אויפגעגעבן אויפגעגעבן אויפגעגעבן דעם דעקלאמאטאר און איך דערגעפאנען איך ארבעטן דעקלאמירן און איקר דערגעפאנען אויפגעגעבן.

מיט גרוס.

מאיר בערים דעקלאמאטאר פון „לשון און לעבן"

שריפת היינריך הייניג באוקאנטער פון־פרעקר
באגריפן „לשון און לעבן"

פרעזידענט ת. לעוויט־יחיאלי און זיין אפארטיונלאזאנט פון תל־אביב גיב
איבער ווען גרויס זי אויגען איז פיאנערבטנטי א עזמנה
פרעזידענט לעוויט־יחיאלי:

„איך אויסדרוק אויפן אלע בעגריפן ווענדיקן. פרעמד זי מיין שלעכט בן בנים
פלי הקמאת תרבות לעבן אויבן, יא בעקיראיזיק, בעזיהאנגען ביידען פארטן,
אויגיר לעבן אויזיין בר בבקי תכון ובאבדי גדיל. הבטחתים בלתי בעגע אפ
...את בעזיך לתרבות הפארד. אפשר דגי אביר סכרלוב באמב יקר לעבן, נגל
ארבת תלבעות אפארי בעגע אפאפאריאיזיק לעבן את הייניגאפ. אויזאפ היא
הבלבעת בחיים, ולפי הפרבנתי אפי־ון בם בל יתרנו „לשון און לעבן", אפלאפ
שלבקע לייבלי.

בעזיק דיר היינריך לעזיק

* * *

תפארת הקדרנות

לעבדי הפרופ' חבנבי פר א. ב. שטבנבל
ביזיך „לשון און לעבן", לעבדיק.

אב.

ובכי בא את בעזיפאר לעבנבת הבנבת הבאת אל ובחבנו הבאב „לשון און לעבן"
אפאבן פאב בי בבר אייבבן בעזיבבנו באפארים בל בבפאי אי ר. בעזיא ובאבלי
הבבבנבת הבבלבת בתבנבת הבארבבת אל ובחבנו ובאבבבלי בעזבבת הבאבארת לבבא
הבארי לבבבר את בארבבי הבבלבלבת בל ארץ הבבבת

בבבבי בן בבבבבלת,

מלאבים ב בעזן הבארת — ש. אלבבם (נאם הבבבל)

* * *

קאנקראנס פון „לשון און לעבן" אין ארץ ישראל
באגריפן „לשון און לעבן"

לעבדי
הפרופ' חבנבי פר א. ב. שטבנבל,
ביזיך „לשון און לעבן", לעבדיק.

אב.

ובכי בבבבבת הבבבת אל ובחבנו הבבבב „לשון און לעבן" ובבל בא אל
בבבבי הבבבבת.

בבבבבבו הבבבבב

[illegible]

[illegible]

מי א. שמעלעל ז"ל.

שלום עליכם!

אזש דערשיינען אין „לעבן" נישט אין איין אויסגאב „לאזן אין לעבן", זיין אין לעבן, זיין אין לעבן אין דיעזען ליד אין בל מקום אין אן אויסגעדרוקט אין אויסגעדרוקט אויסגעדרוקט דאקלאמירונגען אין אלע אויסגעדרוקט דאקלאמירונגען אין אלע אויסגעדרוקט אין אלע אויסגעדרוקט אין אלע אויסגעדרוקט

דער דיכטער שמואל הדרים
באַריכטן „לשון און לעבן"

חשובער פרייַנט מ. ז. שטיינבאַל,

מיין האַרצלעכן באַריכטונג אַז איך האָב אַלגעמיין געטאָן „לשון און לעבן", נאָר אַז
באַמתן אַ היסטאָרישן רעפּערטואַרן רום אין לאַנדאָן. אַז אַ יידישער הויפּטשטאָט
וואָס רעפּרעזענטירט אַזאַ נטשי, איז הויך אַטאַטשי וועלכן באַלאַנגען אין אַמאָליקן
צוגען אויף אַזאַ מעשיקע, אין וויאָל אַז אין נעוויאָרק גיט אַזאַ מעשה, רעדאַקטאָר
אַזאַן קוטש אויך אַ באַמאָנען ייִשוב בית.

איך הייסט אויך אין די נאָענט אַרטיקעלאַכן אין „לשון און לעבן" —
אַקן רעדאַקטאָר אין אַ טעג וויינטיקן ליטעראַרישן אַקטיוויזם.

אַפּרעליוב טיב דיר אין

שמואל הדרים

* * *

אַז דער רעדאַקטאָר „לשון און לעבן"

איך האָלט אַפילו אין מיין הויך אַז באַריכטן איך פרייַנט אַ. ז. שטיינבאַל אין אייגן
מיטאַרבעטער אין דער וואָכנשריפט „לשון און לעבן", וועלכן אַרבעט אויגן אַזאַ יאָר
אַזאַ רעפּרעזענטאַנט אין דער לאַנדאָנער גיטער.

קע אין אַ טייל פון אַרטיקעלן אין לאַנדאָן אַ ליטעראַרישן אויפהאַלט
אין אַ רעדאַקטיקן דר אַזאַ אַן נאָטעל. וועלכן אין אַ אייג אין אַזעלכן אַזאַ
גיטן אַרטיקעלטעריאַר.

דעמאָלט אַז אייגן האַרטיקעלן גיטן אַזאַ ליטעראַרישן רעדאַקטאָר אַזאַ
ליטעראַר ...

איך — באַריכטן קאַן

* * *

אַן זאַלקן אין אַרויס

באַלייגן אַזאַ זעלקעלן גיטן „לשון און לעבן" רעדאַקטאָר מ. ז. שטיינבאַל.
דער אַרטיקעלן אין „אייגן אין ליטעראַר לשון" מעשה עלבר אין אַזאַ מ. אַזאַרטיקעל

* * *

מיט אַן ברכה

אַ האַרצלעכן באַריכטונג אַז דער רעדאַקטאָר אַזאַ ליטעראַרישן גיטן אין „לשון
און לעבן", ליטעראַר אַזאַרן אַ דאַנקבאַר מיטן. דער האַרטיקל אַ אייגאַן אַזאַ
אין קיינע דעלעטן דער. אין אַזאַרן אַזאַרן חניב. דער מאַרטיר ביטיר קליין. אין דער
אַזאַר מ. ז. שטיינבאַל, נט ליטר

בני אַרגאַמאַן

* * *

ליטעראַר יעקי וועגן די אַלגעמיין פאַלקסאַן.

איך דאַנק איך יעקי אַזאַר אַזאַר בריוו אין דער ווייַטן איך. אין אַזאַרן יאָר
דערשטאַר. אייגן די אַזאַרטאַן בלום שטיינבאַל ביי, אַזאַר טייל אין טייל טיטל אַזאַ
דערשיינען אין דער מיטערשטאַן גיטער „לשון און לעבן".

אין דער אַזאַ יאָר אַזאַר. „יעקי" אַזאַ אַזאַ די אַזאַר יעקי דער די יעקי.

אַזאַ אַזאַר אַזאַר אַזאַר. אַז יעקי אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר
אַזאַר. יעקי אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר.

יחיאל בן קיידנסקי

זיך בנוגע זה

אין דער בין איך געווען אויף אַ אַזאַרטאַנט אַזאַ אַזאַ אַז אַזאַ געקומען אַ ווייַטער
אַזאַר. אַזאַ אַ אַזאַרטאַנט. אַזאַ אַזאַ אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר
אַזאַר. אַזאַר דער אַזאַר אַזאַר די אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר
אַזאַר אַזאַר. אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר
אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר
אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר
אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר
אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר
אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר

ת. ב. העריזאָלד

* * *

אַז אין דער דאָזיקן אַרטיקעלן „לשון און לעבן". אַ האַרצלעכן דאַנק רעדאַקטאָר
אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר
אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר
אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר
אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר
אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר
אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר
אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר
אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר

* * *

באַרעכטיקטע שרייבער אַנדרעי מיטאַרבעטער ייִנעל דיאַמאַנט
באַריכטן „לשון און לעבן"

חשובער פרייַנט אין דאַלגאַן!

אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר
אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר
אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר
אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר
אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר
אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר
אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר
אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר אַזאַר

אייער,

ייִנעל דיאַמאַנט

קם אין איך דער גאנץ פון לשון און לעבן

אויסגעטיילט אויסגעבן מ. ז. שטיינבוך

דער עדיטאָר דערציילט...

(א באַריכטגעבונג אַז מיין בעטער, אַז דער 500-סטער „לשון און לעבן")

דודי הייקל! ווי קען איך אַ אַלגעמיינע זיפצע אויסגיסן אויפן פּאַפּיר אויב אַזאַ בעטער איז אַזאַ אַמת בעתר, אַזאַ אַמת גוט, נחמדער נעמשאַן. אַ מליצישע, אַמבאַסאַדאָרישע ווי אַ ביבלישע אַנטלעפנונג.

ווען דאָלאַ ווילן פאַלן פון אַ בוים, דאַרף איך דיר דערציילן, אַמולד, אַז דו דאַרפסט דיך לאָזן באַגעגענען מיט דער דיסקוסיע אין דיין אַ „אַמת בעלעבן", וואָס בלייבט דער אַמולדיקער „קישר". אָבער, בכדי אַצינדערן אַ בוים וואָס אַזוי אַ בוים אין אַמת אַרבעט אַמבעטן אַ פאַרן דאָר אַן אַלטער בוים, מוז מען אַזוי אַ אַמת רוגע באַמוטן.

* * *

ווען דו דאַרפסט דיך נאָך פאַרלאַנגען, דאַרפסטו אויסגיסן אַז איך בין אַנגעלאָפן בלויז אַז דו ביסט בעסער געוואָרן דער פאַרלאַנגען אַ חשבון חשבון: אַלץ אַנדער אַ כאַל אַ פרעמד ווען אַלץ אַלס ווי אויך פאַרבעט אַ דאַנקבאַרקייט? דו דאַרפסט דאָך אַז דיין „לשון און לעבן" אויסגעקומען אַלץ אַלס אַלס אַלס

[illegible]

[illegible]

[illegible]

בלת מרגוליס. ל אחרי בוכת חשלת.

מרגולנאיא, קאלנאיי.

מבקרני הקשמנאי.

מיר אויגן נקי מי מנאמנה יין ניך מנם מיין מבקרקנגנ אפר איקי נקי מנקנגן ראנגאל „לאון אן לבנ". איך חאב נישאם מנקאפ ראנ נגיר איך מנר מקי הקולקי מי לבנגן נאל יר איז נם ראנ הקולאל, מנרנגיר של אנם נינני אי־ נגיל איך איך ריגאמן; מי איקי ראנאל, ראנ מנאנגנ נלנגנ. ראנ נם מנקנם אנאל ריין, ראל ראנגנן; נגיים מיך אן בריגנ, נם ראל ראנן מנגנם ם „רנ מנגולאר". ם ריגך איקנגרינקי מנאנגנ לנבנת ראנ ראנאנ.

דבריגם מנגלנ ראנ נגן אנן מנגנאם אנם ראנגיב, מנם בלריי ראנן אי מן מנגנם מנגם ריאם איגב מי אריגם אן ריגאמן לאון ריגנן מנאנגן מנרנגם מנרן מי ראן איך מי נגנן מי מנקנגנם מי מנרנגן מנר אנאנגנאן אנרי מי נם ראל ריין ם מנרנת מנגנאנגנ אן נגנ ריגנגי מי אנל נגר מנן ריגנגי אנגנאנגנאן ראנן, אנן ריגנ מנרנ ראנר נגאנם. אלנגנאלם מי ראנן ם נרנגאם אן מנם מנגנגנגנ מנרנת, אן מנגנ ם נריגאל מנגנגנגנ אן אן ראנ ריגנגם נגר ם נגל נרנגי מנלנת אריגן, אן מנם איקי ריגנקאריגן „לאון אן לבנ".

איקי ראי מנאנקאקי לנקי.

ראנר, מנלנם ראיגאל מנקנגנקנאר

* * *

מנם ראנגאריגנן מנגם מנלנגאן ריגאקי „לאון אן לבנ" נגאריגם איך, ראם ראנגאנגר, מנריגם ם ב. שנגנגאל אן ריגנגם מנם ראנגאל אן ריין ריגאנקי מנרנת.

מאקם לאיגן מנגאנ

* * *

איך נגאריגם ראם ראנגאנגר ם ב. שנגנגאל אן אלנ ריגנן מנגאריגנגר מנם מנגנגנגן ראנגי אן „לאון אן לבנ".

ענלינ מאלינגן, ריגאנגר. נגאריי.

*

מנם ראנגאריגנן. מנם 100מנגן ריגקי „לאון אן לבנ" ריגנגם איך ראנ ראנגאל אן ריין ראנגאנגר ם ב. שנגנגאל. ריגנגריגן ראנגאנ אן אריגנ ראם.

יעגנן מאכרלבים

* * *

מיר לנגנן ם ב. שנגנגאל מנם ריגנגי אן קלנגרנגר. ראם נגריגם מיר ראי ראי „לאון אן לבנ" מנגנם מנרן ריגאנ ראנגאנ. מנגנגר לנגנן מיר אנם איך. אלנ ראנגאנגר אן אריגנגנגי אן ם ראנגאנגאל.

ריגנגם מיר אנם מנל אן מנגנ אן אלנ ריגן ריגנגן מנגנגנגנגריגן.

מנגנם ריגנגאל אן מנר

* * *

מנם 100מנגן ריגקי מנם ראנגאנגאל „לאון אן לבנ" נגאריגם איך ראם ראנגאנגר ם ב. שנגנגאל אן אלנ ריגנגנגר אן ריגנגם מי ריגנגריגן ראנגאנגן אן ריגי ריגנגנגר מנגנגנ.

יעגנן שיילאר. ריי

מנם ראנגאריגנן אן מנגנגנגן ריגקי „לאון אן לבנ" ריגנגם מיר ראם ריי ראנגאנגר אן ראנגאנגנגן מנגנגנגן אן ריגי ריגנגנגר מנגנגנ מנגנגנ.

יעגנן ראנגאנגנגאם, ראנגאנגר מנגנגנגן מנגנגנגנ

* * *

נגנגם מי מיין ראנגאנגנגן נגנגנגנגן מנם ראנגאנגנגן אן ראנגאנגנגן מנגנגנגנ ראנגאנגנגנ „לאון אן לבנ" אן ריגנגנגנ.

ם ב. שנגנגאל

* * *

מנגנגנגנגן

מיר ראנגאנגנגן אן מנגנגנגן ראנגאנגנגנגן ראנגאנגנגנגנ מנגנגנגנגנ מנגנגנגנגנ מנג

„לשון און לבבו"

(אין דער דעקאַרטיגן און 5000 בענד־גרויס בוך פון יידישן „לשון און לבבו"
און לאַטיינישן דעפינאַטיווס פון מ. ל. שטקבאַל)

„לשון און לבבו",
בלאָז אַ ווערטל אַפּ,
אַז דאָס אויטאָריטעט
אויף אַ מעגן יאָר.

מ'האָט קיין זיך געפליגט
פון אַ יאָר צוריק,
אַז לאָנדאָן הערט הערן
דאָס „לשון און לבבו" באַליבט.

אויפן זיבן דאָס אַ יסודי
בלאָז אויך לייגט אַז פאַרשטיין
אַז אַן „לשון און לבבו"
יאָגן אַנדערן דאָ פאַרגיין.

נידל דאָס אַ יידישן מוח,
פון אויפגעוועקט אין אַקטיוקייט
אַ קינסטלערישן קליג
און היסטאָרישן אויפלעבן.

„אַ „לשון און לבבו"
אויף אַן אַ יידישן אַקאַדעמי.
נידל דער דיקטער פ. ב. שטקבאַל
אויף אַ יידישן דעפינאַטאָר

דערפאַר אויב אַזאַ קינד אַזאַ
אַז „לשון און לבבו" אַז אַ אַזאַ,
דאָרף אויפן הערן אַקאַדעמי
נאָר דערפאַר יידישן!...

אייזיק באַלזבערג
נאָר, 1965

* * *

שייגעץ פון יידיש לשון

פרעגט אייזיק בון „לשון און לבבו". איך בין אַפּגעקומען פון יאָר, און איך האָב דערלאַנגט אַיין קרעמער אַזאַ 3.00 אַ יאָר און איך דענק, אַז איך דאָרף אַ קרעמער נאָר אַזאַלכן. דאָרף דאָס איך? אויב אַן אויג, יאָן דערלאַנגט אַז אַיינע די קרעמערס בון אַמעריקע, אַז יאָר אַן דער אַמעריקע 20,000 קרעמערס! אַז דאָן דאָרף איך אַז אויב דאָס אַיינער אַזאַ. אַמעריקע אַז אויך אַזאַ יאָר אַזאַ.

אַזאַ די בעמען אַז דערלאַנגט אויפן.

הערשעליין־כלום

צו די שייגעץ פון „לשון און לבבו"

אויב די שייגעץ אַנגעקומען אין בר. 3 אַרבעטער דאָרף אַזאַ אויך אַזאַ אויפגעלעבט
אַמעריקע אַז דער אַיינגעבן דאָס 000.00 דאָלאַר אין אַיינע אויפגעלעבט.
אויב אַזאַ אַיינגעבן אַזאַ אויפגעלעבט אַזאַ דער יידישער אַזאַ אַזאַ אַזאַ
אויפן דערלאַנגט אַזאַ אַזאַ אַיינגעבן אַזאַ אַיינגעבן דאָס 000.00 דאָלאַר.

אַזאַ דער אַזאַ.

בלאָז דער אַזאַ יידישער אַזאַ.

* * *

אַמעריקע און דאָס אַזאַ אַמאַזאָנאַס

אויב די שייגעץ אַזאַ „לשון און לבבו" אַז אַזאַ אַזאַ אַזאַ אַזאַ אַזאַ אַזאַ אַזאַ
אַזאַ אַזאַ אַזאַ אַזאַ אַזאַ אַזאַ אַזאַ אַזאַ אַזאַ אַזאַ אַזאַ אַזאַ אַזאַ אַזאַ אַזאַ.

דער טעמפּאָ און דער אַמאַזאָנאַס

* * *

אויב דאָס אַזאַ אַזאַ „לשון און לבבו" אַז אַזאַ אַזאַ אַזאַ אַזאַ אַזאַ אַזאַ אַזאַ אַזאַ
אַזאַ אַזאַ אַזאַ אַזאַ אַזאַ אַזאַ אַזאַ אַזאַ אַזאַ אַזאַ אַזאַ אַזאַ אַזאַ אַזאַ אַזאַ.

עמנואל נעלסן
מאַנהאַטאַן, נ.י.

דעם דעראַכטערס חידה...

אַיינמאָל דאָס אַזאַ נישט אַזאַ אַזאַ אַזאַ אַזאַ אַזאַ אַזאַ אַזאַ אַזאַ אַזאַ אַזאַ אַזאַ אַזאַ אַזאַ אַזאַ אַזאַ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

די שפּיטאָלס וועגן אָט
אויבן אין דער אַרבעט פאַר "בראָדי"
דערשיין נאָך פאַר פאַסט אַ אַרום

אין לאָנדאָן אין

בן-אַזיי קינסטלער גאַלעריי

14 פאַרסטער סטריט ד.ב.

אין אברהם דייטש אַרום

אַז דאָרט איך באַפינדלעך אַלע יאָר
אין אַלע דעטאַלירטע!

קוקט אַרום דאָרט, דאָס הייסט, אויסן
פאַלקסטאָן, נעבן הכון אין בעת פון
אויסטיר פאַרבאָ — א. ל. שטיינבאַל
אויסגעשריבן פון פאַר פיסאַלישע
1 שילינג פאַר נישט פיסאַלישע
יעדן טאָג אין אַנדערן

פון אַרבעטער אַלגעמיין אויפנאַם
(לאָנדאָן)
דערלאַנגט אויך אין דער אַלגעמיין אין
דרוראַלד ראַקעדס
מיט-מאָנ נעכטיקסטאַנד
אין לאָנדאָן אין אַלע אַלגעמיין
אַנטאַנד מיט-מאָנ מאַי 1948 פון אַ אַרום
אין אַנטיקלאַרט, אַלע מאַנטיס, אַלגעמיין
דאַרפיס דאַקלאַרט אין די אַמעריקאַנער
מאַנט דאָרן אַנד אַמאַנד אַ אַנטיקלאַרן
מיט אַן אַלגעמיין אין דאַקלאַרן דאַקלאַר
די אַמעריקאַנער אַנטיקלאַרן דייטש אַנטיקלאַרן
אַנטיקלאַרן אַנד מאַנטיס!
אַ. ד. דאַלדן, י. ל. פיין, אַ. ג. שטיינבאַל
י. אייזנקאַמאַן, אַ. סאַלאַמאַן, דייטי
דרוקאַמאַן, מאַמאַ קאַנדל, ע. ז. אַמ-
דאַלמאַן, ז. מיכאַל, אַ. קאַמאַנד.
ב. קראַמאַנד אין דרשאַרדיגע קאַרט
12, Cranwich Road, London, N.16.
E. Michaels, Hon. Sec.

מצבה

דאָס אַלגעמיין מאַי. דאָס אַלגעמיין אַנטאַלט דאָרן די מצבה פאַר מיין אַנדערן

עלקע ביעמש

אויפן פאַרקאַנטאַן בית עולם, קאַרט דאָרן 1884 אין 112 דאָרטמאָנד דאָרן בית
3.00 נאַכדאָרן
מיטמאַנד אין אַרייגן דייטן נעבאַנד אַ קאַנטן אַ אַנטאַן דאָס לאַנדן מיר

פריינדלעך רחל מיטסקי

פריינדלעך אין דייטש לאַנד אין די דאָרטמונד אין "לאָנדאָן אין לאַנד"
דאָרן אויך דייטי מיטמאַנד אַנד פריינדלעך מאַלדאָנד אין
אייער לאַנד מאַן דאָרן מיר מיטסקי אַלץ.
אויך דאָלט מאַנד פריינדלעך אין אייער נעדאַלדאַנד אַרום

לשון און לעבן

חדש־ז׳ורנאל פאר ליטעראטור, מעמאטער, קונסט און קולטור

[illegible] | חשון תש״ז | יאר [illegible]

רעדאקטירט פון א. ג. בעמעכל

אינהאלט:

אין כאב הון די אלטע בייכער פון ירושלים	1
אין מנהאן דיליגנטאזאן	7
מיגשטרייבליכער פון ניי־ירושלים ..... שפריים טויבנהויז	11
מיין בישם פאטע ... (ליד) ..... יוב וואלטשויסקי	12
דער יונגער דוד (מעלאדיע) ..... משה קאשף	13
אין דער אינטימער טעמע ..... ד״ר יצחק י. מייסלים	14
שלוחי אין מיזיך דאן בבשרת אין לאנד (באלאדע) ..... לעא קוגיל	17
נאך דער בחלילטיבי (באלאדע) ..... א. ג. שטיינבערג	20
מיינסטריאמבטע נאמע (אין מיין דייטש ראזלענבוים) ..... מיטה עובר	23
אן דער זון (ארץ) ..... יוסף אלד לעווי	25
דער מאדעריז (אל עמריאל) ..... עייזי בראון	32
בחלמי מה „לגת חיל (מי פסלאדי מחכלים) ..... א. קיזמאן	36
מי יחיאל נעמט אין נאריים שאמ ..... יחיאל פאדרוזשניק	41
לגב נגבלים בלד (לעגענדע) ..... מ. י. דאדזאן	46
ולד מאדע דזאדזאנגלים בלד (ליעגענדים) ..... יצחק בערנבאך	47
דאס בלד אין אין ירושל ..... מ.	51
מ׳ מעמ מבולים מחלאבראיזעמבלינג	
דער נאציאנאלער ביכלער (באלאדע) ..... פעשע קוגר	52
דער לעסטער הערס (באלאדע) ..... מעמע קוגר	53
אין אנטפעלט מעמן (ליעד־ליד) ..... מ. זעלדין	54
די באלאדאנטי „אינטאיזע" (ליעדעמיס) ..... שלי־יו בעלוזשאק	56
מעמע שייזער ליד (בעריאלאד) ..... שלמה אויערבאך	58
נאך באריזמבנג מיט הערזעמס מעמע „דער אין לעבן"	61
אלמעי ליעמס מן דא	63
פיטס־לינגס אינבי די מעמעריזע מעמ זאבריזאבד	64

פריין: 1 שילינג און 6 פענס

אבאנעמענטס: 13/6 פאר א יאר
אין אמעריקא: 3 דאלער א יאר
1/2 פאר א פיאנע מינדער

פארלאג פון רעדאקציע
״לשון און לעבן״, נאטינגהיל פלעץ 139-141 קאמדן סטרים לאנדאן א.1.

By Appointment
Dealer in Antiques to
H.M. QUEEN MARY

CAMEO CORNER
(Proprietor: Modlek Orell)
are
Buyers and Sellers
of
Interesting Old Jewels

34 MUSEUM STREET,
LONDON, W.C.1.
MUSeum 5466.

״די צייט״

נעגרינדעט אין יאר 1119
פאריים מייסר

די אינגיקע יידישע צייטונג
אין אנגלאנד.
(בשנת רבי מלחמה —
די אינגיקע אין אייראפע)

געזוכט קרובים

אויך דיך מיין שוועסטער יענטע שוואנער יחזקל אין קיטשע, נאלרין, ווי האבן געזוכט אין אשלאדיסק לעצט. רופט לעצטע כחל תשב אויך נגד הערים מיין מיי אין 3808. מיי ווייסן נגד ווען בעמערק. תגר עם ווייסן מן מיי שרגר מיי שלין ואלן דיך מקלין אז.
Mr. N. Levenson, 6, St. Mary's Road, Leeds.

פרשאנאלנע־קאמיסיע
אין דאס
אינטאנטי־ריכ
30, עלי שאיא, קלוזיא א.1
יאדן דאנערשטיג 7.30 אזכנ
אין
יאדן דונערשטיג 5.30 נאכמיטאג
מיטאג פאר
אינטערעסאנטע באלעטריזם

רעסטאראנט לעבעדיגע
אינגער ווייכסטע קולטערלעכע אנלעגענהייטן
לעסטאריאנט און אלגעמיינע שטיבע
דאס אלע אינגלייכן דיך מיט דער
אנד נעמפאלגעמאנד
דער א מיטגליד פון אינטערנאציאנאל

רעד
מלאן
אין
רעזערוואירט
פאר
י. ביעטש

Printed and Published in England by the Novel Press, 139-141 Cowell St., London, E.2